

DE VREDE VREDE VI

DE - MAANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN - 14e jrg. - 102 - april 197

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

N° 81 LIBERTÉ — ÉGALITÉ — FRATERNITÉ N° 81

COMMUNE DE PARIS

LA COMMUNE DE PARIS,

Considérant que le gouvernement de Versailles foule ouvertement aux pieds les droits de l'humanité comme ceux de la guerre; qu'il s'est rendu coupable d'horreurs dont ne se sont même pas souillés les envahisseurs du sol français;

Considérant que les représentants de la Commune de Paris ont le devoir impérieux de défendre l'honneur et la vie des deux millions d'habitants qui ont remis entre leurs mains le soin de leurs destinées; qu'il importe de prendre sur l'heure toutes les mesures nécessaires par la situation;

Considérant que des hommes politiques et des magistrats de la cité doivent concilier le salut commun avec le respect des libertés publiques,

DÉCRÈTE :

ART. 1er. Toute personne prévenue de complicité avec le gouvernement de Versailles sera immédiatement décrétée d'accusation et incarcérée.

ART. 2. Un jury d'accusation sera institué dans les vingt-quatre heures pour connaître des crimes qui lui seront déférés.

ART. 3. Le jury statuera dans les quarante-huit heures.

ART. 4. Tous accusés retenus par le verdict du jury d'accusation seront les otages du peuple de Paris.

ART. 5. Toute exécution d'un prisonnier de guerre ou d'un partisan du gouvernement régulier de la Commune de Paris sera, sur-le-champ, suivie de l'exécution d'un nombre triple des otages retenus en vertu de l'article 4, et qui seront désignés par le sort.

ART. 6. Tout prisonnier de guerre sera traduit devant le jury d'accusation, qui décidera s'il sera immédiatement remis en liberté ou retenu comme otage.

Paris, le 6 avril 1871.

LA COMMUNE DE PARIS.

REDACTIE EN MEDEWERKERS

Theo Bailleul, Paula Burghgraeve, Ceuninck Danny, Eric De Bleecker, Chantal De Smet, Jo De Schuyter, Willy Hofman, Griet Marechal, Michel Tanret, Jan Verwest, Bob Wolstijn.

LAY-OUT

Elie Van Muylem

REDACTIESECRETARIS

Wilfried De Vlieghe

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck, Staf Schmidt, Jan Van Calsteren, Jos Wolles.

Centrum voor UNO-Recht -
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTENDIENST

Lotty Fernandez- Carlos Van Vooren.

V R E D E

Tijdschrift voor internationale politiek en vredesproblemen.

Uitgave van het Vlaams Comité van de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

136 Bagattenstraat 9000 Gent
prk. : 10.112.88. BUVV Vlaams
Comité Gent
tel. 09/23.82.52

LEESGELD

140 fr. per jaar - 15 fr. per nummer
Steunabonnement : 300 fr.

verantwoordelijke uitgever :

M. Vanderborght
Echel 6
9401 Pollare

drukkerij GAKKO s.v. Gent

“Vrede” wil de spreekbuis zijn van al diegene die - door degelijke informatie of voorstellen - een bijdrage willen brengen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op de medewerking van al diegene die hiertoe kunnen bijdragen.

Ook de lezers van “Vrede” kunnen hieraan hun medewerking verlenen.

De ondertekende artikels beantwoorden dan ook niet noodzakelijkerwijze aan het standpunt van de redactie.

Uit de inhoud...

WAT NU MET INDOCHINA
door A. De Smet

OP DE UITKIJK
door Ward Ruyslinck

EVEN VOORSTELLEN : ZAMBIA
door T. Bailleul

DE COMMUNE VAN PARIJS
door Griet Maréchal

DE GREEP VAN HET MILITAIR EN ECONOMISCH COMPLEX OP ONDERWIJS EN CULTUUR
door Jan Van Calsteren

JOODS KONGRES IN BRUSSEL VOOR WIE
door Michel Tanret

KAN EEN ONDERNEMENDE SECRETARIS-GENERAAL WERKELIJK MEER DOEN IN DE UNO
door A. Regout

PROF. G. LUKAZS 86 JAAR
door Chantal De Smet

WATERSNOOD EN WATERSNOOD
door Ch. Donker

MINDERHEIDSPROBLEMEN IN EUROPA
voordracht van Prof. Wouters bewerkt door M. Van Blaere

VREDESFONDS

V. Heeke - Nederberlare - 10 fr.

Demeyer H. - Brugge - 60 fr.

Van Haverbeke - Overpelt - 120 fr.

“Alfa” - Turnhout - 25 fr.

Fernandez - Gent - 200 fr.

415 fr.

voor aktie “Angela Davis”
naamloos - Oostende - 1.000 fr.

EEN EERSTE BILAN

Eind maart kunnen we schrijven dat de meeste lezers een gunstig gevolg gegeven hebben aan de oproep voor de hernieuwing van de abonnementen, voor 1971.

Er zijn natuurlijk nog enkele achterblijvers. Vergetelheid of adresveranderingen zijn hiervan de oorzaak. We rekenen er echter op dat zij nog in de komende dagen het nodige zullen doen.

Maar er kwamen ook tal van nieuwe abonnementen binnen. Zo kunnen we bekend maken dat wij op dit ogenblik het cijfer dat we in 1970 tijdens deze periode hadden reeds overschreden hebben.

Dit bewijst zeker onze mogelijkheden. Steek ons dus ook een helpende hand toe beste lezer. Win een nieuwe lezer voor “Vrede” !

De "zege-bulletjns" over de invasie waarin de Amerikaanse en Zuid-Vietnamese troepen al hun hoop hadden gesteld zijn niet meer op de voorpagina's van de dagbladen te vinden. De aanval in Zuid-Laos waardoor de bevoorradingswegen van de Bevrijdingstroepen moesten vernietigd worden is, zoals de inval in Cambodja, op een sissers uitgelopen. Het is voor de heren van het Pentagon een boemerang-actie geworden.

Ondanks de inzet van het meest modern oorlogstuig, van de beste troepen van Saigon, hebben Zuid-Vietnamezen en Amerikanen in het zand moeten bijten. Deze operatie die, volgens Nixon was ingezet om de Amerikaanse troepen in Vietnam te beschermen en hun terugtrekking te bespoedigen zou voor de V.S. eens te meer een les moeten zijn dat zij zich geen illusies moet maken. Het bewijs is nogmaals geleverd dat een militaire overwinning uitgesloten is. Alleen door onderhandelingen met onze gasten worden aan de oorlog in Indo-China. Dit hebben de onderhandelaars van Vietnam te Parijs reeds herhaaldelijk onderlijnd. Zij hebben ook de voorwaarden gesteld, en deze zijn rechtvaardig en billijk, waarop een akkoord kan worden tot stand gebracht.

Nixon en zijn acolieten weigeren uit de gebeurtenissen de nodige conclusies te trekken. Integendeel. Zij gaan voort met spreken over de succesvolle operaties in Laos..... Deze doen ons denken aan de succesvolle tactische en elastische terugtrekkingen die steeds vorokwamen in de communiqués van de Duitse Weermacht in de jaren 43-44 en 45. Intussen gaat men verder in naam van het Amerikaans Imperialisme tienduizenden mensen de dood in te jagen.

Niet zonder reden stelt de Amerikaanse journalist Neil SHEENAN zich in de "NEW-YORK TIMES BOOK REVIEW" de vraag zullen wij ook onze processen voor oorlogsmisdadigers moeten hebben ?" Schrijver wijst er op dat reeds alleen volgens officiële cijfers op zes jaar tijd 150.000 burgers voor hun leven verminkt werden. Sheenan trekt hierbij de vergelijking met de Japanse generaal Yamashita die door de Amerikanen veroordeeld en opgeknoopt werd omdat hij verantwoordelijk was voor de dood van 25.000 burgers. !

"Zo onze generaals in Vietnam misdaden hebben begaan, schrijft de Amerikaanse journalist, dan is het duidelijk dat onze politieke leiders hiervoor de verantwoordelijkheid dragen."

Intussen gaat de oorlog verder. Niemand weet wat de volgende trap van de "escalatie" zal zijn. Na het fiasco in Laos zal Thieu en zijn bende zich wel even bedenken vooraleer een aanval op Noord-Vietnam te wagen. Het verzet in Saigon zelf groeit met de dag zodat vorige week niet minder dan zeventien kranten werden aangeslagen voor hun kritiek op het avontuur in Laos. Maar er zijn ook andere gevaren. Geruchten doen de ronde als dat het Pentagon om een uiteindelijke militaire nederlaag te vermijden er ernstig zou aan denken tactische atoombomwapens te gebruiken.

Om dit te beletten en de Nixon-administratie te dwingen tot werkelijke onderhandelingen over te gaan blijft als enige mogelijkheid de politieke actie te ontwikkelen.

De Amerikaanse vredeskrachten geven hier het voorbeeld. De massa-acties die in april en mei zullen plaats hebben zullen de grootste zijn die ooit georganiseerd werden.

Het is onze plicht hun al de mogelijke steun te verlenen. Geen enkele democratische organisatie mag nalaten hun een solidariteitstelegram te laten toekomen.

We moeten onze bewindsploeg onder druk gaan zetten opdat zij een einde zou stellen aan de onvoorwaardelijke steun die zij aan de regering Nixon verleent. De petitie-actie ingezet door het Nationaal Vietnamkomitee is zeker een van de mogelijkheden die ons hiervoor geboden wordt.

Het mag niet langer dat onze regering - waarin Socialisten en Kristen Demokraten het voor zeggen hebben - hun onvoorwaardelijke steun blijft toezeggen aan mensen wiens plaats op de beklagdenbank van een Tribunaal voor oorlogsmisdadigers is !

Langer zwijgen betekent medeplichtigheid. Ook voor diegene die deze ministers om een of andere tactische of politieke reden hun steun blijven toezeggen.

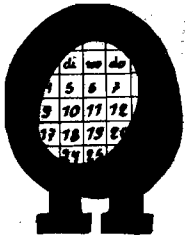
Waarom kan onze regering niet, naar het voorbeeld van deze van Zweden, druk uitoefenen op Washington, breken met de marionettenregering van Saigon en alle mogelijke hulp verlenen aan dit moedige volk van Vietnam dat zijn moeilijke en harde strijd voert voor vrede, vrijheid en nationale zelfstandigheid ?

Is dit niet de mening van de overgrote meerderheid van onze bevolking ?

A.D.S.

AMERIKAANSE LENTE-AKTIE VOOR DE VREDE IN VIETNAM.

3-4 april - Demonstraties te Wall-Street en manifestaties te Washington op initiatief van de Southern Christian Leadership Conference./19-21 april - 5 dagen manifestaties van veteranen te Washington./24 april - MASSABETOGINGEN TE WASHINGTON EN SAN FRANCISCO./25-28 april - Massa-actie van burgerlijke ongehoorzaamheid./5 mei - Moratorium in gans de Verenigde Staten./16 mei - Operaties van GI-s in en tegen de militaire basissen./ Deze lente-actie heeft plaats op initiatief en onder leiding van : PEOPLE'S COALITION FOR PEACE AND JUSTICE - 1029 Vermont Avenue, N.W. Room 900 - Washington D.C. 20005

VAN WEEK TOT WEEK

Week van 15.2 - 21.2.71

- De Poolse regering annuleert de prijsstijgingen van de voedingsmiddelen van december '70 met handhaving van de prijsdalingen. Deze maatregel werd mogelijk na de toekenning van belangrijke kredieten door de Sovjet-Unie.
- President Nixon verklaart geen enkele beperking te zullen opleggen aan de interventie van de Amerikaanse luchtmacht in Indo-China met uitzondering van tactische atoomwapens. Senator E. Kennedy eist de totale terugtrekking van de V.S.-troepen uit Vietnam en valt heftig de "vietnamiseringspolitiek" aan van Nixon.
- De VAR maakt officieel haar antwoord over aan Jarring op diens voorstel en laat verstaan bereid te zijn een vredesverdrag met Israël te sluiten in ruil voor de ontruiming van alle bezette gebieden en een regeling van het Palestijnse vluchtelingenprobleem.
- Na hun bijeenkomst te Boekarest dringen de landen van het Warschaupakt nogmaals aan op het houden van een Europese veiligheidskonferentie zonder voorafgaande voorwaarden (t.t.z. de voorafgaande regeling van de kwestie Berlijn)
- Niettegenstaande de massale tussenkomst van de Amerikaanse luchtmacht loopt het Zuid-Vietnamees offensief in Laos vast met zware verliezen.

Week van 22.2 - 28.2.71

- In Laos moeten de Zuid-Vietnamezen zich beperken tot defensieve operaties, terwijl het Pentagon officieel besluit tot het zenden van Amerikaanse soldaten voor reddingsoperaties van in moeilijkheden verkerende Amerikaanse piloten. Generaal Thieu verklaart dat een inval in Noord-Vietnam een kwestie van tijd is. De Sovjet-Unie veroordeelt officieel de Amerikaanse agressie in Laos en waarschuwt Washington voor een inval in Noord-Vietnam.
- Het "Wereldkongres van Joodse Gemeenschappen" te Brussel ont-popt zich tot een groots opgezette zionistische onderneming in het raam van de aan gang zijnde anti-Sovjet hetze.
- Algerië neemt een meerderheidsparticipatie in de Franse petroleummaatschappijen in de Sahara en gaat over tot nationalisatie van de pipe-lines en aardgasbronnen waarvan Frankrijk concessiehouder was.
- Israël maakt een negatief antwoord over aan Jarring op diens voorstellen. In een officiële verklaring beschuldigt de Sovjet-Unie Israël ervan elke politieke oplossing van het Israëlijs-Arabisch konflikt te kelderen.

Week van 1.3 - 7.3.71

- Te Kaïro keurt de Palestijnse nationale raad na een week van debatten het politiek actieprogramma goed door Yasser Arafat voorgesteld. De vijandigheid van de Palestijnen t.o.v. de resolutie van de veiligheidsraad van 22 november 1967 wordt terug bevestigd en het idee van de oprichting van een kleine Palestijnse staat op een gedeelte van Palestina wordt verworpen. De verdeeldheid tussen de Palestijnse weerstandorganisaties blijft echter bestaan.

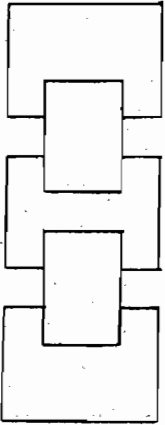
- Bij botsingen op verschillende plaatsen in Oost-Pakistan tussen leger en manifestanten vallen verschillende honderden doden en gewonden. De "Aivami-Liga", geleid door sheikh Majibur Rahman die in december 11. de overwinning behaalde bij de verkiezingen in Oost-Pakistan eist de administratieve en economische autonomie van Bengalen.
- President Sadate verklaart het wapenbestand aan het Suez-kanaal dat verstrikt op 7.3 niet te zullen verlengen.
- In Tripoli zet Lybië als eerste de onderhandelingen in met de oliemaatschappijen betreffende de petroleum ingescheept in de Middellandse Zee-havens (45 t.h. van de Europese bevoorrading). De 4 geïnteresseerde landen zijn : Lybië, Algerië, Irak en Saoedi-Arabië.

Week van 8.3 - 14.3.71

- Eerste minister Chou-En-Lai van de Chinese Volksrepubliek verklaart bij zijn bezoek aan Noord-Vietnam dat zijn land bereid is het hoogste offer te brengen in zijn steun aan de Indo-Chinese volksoorlog.
- De "Nieuwe Kongres"-partij van Mevr. Gandhi behaalt bij de verkiezingen in India een 2/3 meerderheid; de grote verliezer is de rechterzijde.
- Midden in een periode van sociale en politieke onrust dreigt het Turkse leger de macht over te nemen indien geen nieuwe sterke regering wordt gevormd. Het kabinet Demirel wordt gedwongen af te treden.
- Bij de verkiezingen voor de senaat in West-Berlijn behoudt de SPD haar volstreekte meerderheid niettegenstaande een belangrijk verlies ten voordele van de CDU.
- De verklaringen van Premier Golda Meïr over de toekomstige grenzen van Israël verwekken heftig protest vanwege de extreem rechtse en nationalistische middelen in Israël. In Washington echter oordeelt men de gebiedsaanspraken van Israël nog overdreven.

Week van 15.3 - 21.3.71

- De Amerikaans-Sovjetische SALT-besprekingen worden te Wenen hervat na 3 maanden onderbreking.
- Te Tripoli overwegen de 4 petroleumexporterende landen van de Middellandse Zee een embargo op de olieuitvoer bij weigering door de oliemaatschappijen van de door hen gevraagde prijzen. Lybië dreigt daarenboven met nationalisatie van de Lybische filialen van de grootste petroleumtrust Esso.
- Te Genève veroordeelt de Uno-kommissie voor de rechten van de mens de door Israël gevoerde politiek in de bezette Arabische gebieden.
- Als protest tegen de prijzen- en loonpolitiek van de Finse regering verlaten de kommunisten het Finse kabinet waarvan ze sedert 1966 deel uitmaken. - Zes weken na het begin van de inval in Laos door de Zuid-Vietnamezen en Amerikanen is hun situatie zo kritisch geworden dat besloten wordt tot terugtrekking van hun troepen, tactische bewegingen genoemd. Het wordt echter duidelijk dat het hier eerder gaat om een ineenstorting en overhaaste terugtocht.

OP DE UITKIJK

BRIEF AAN KRASSOWSKY

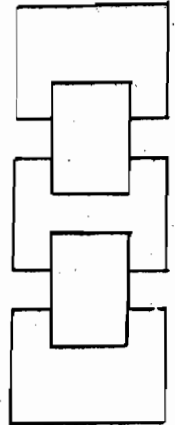
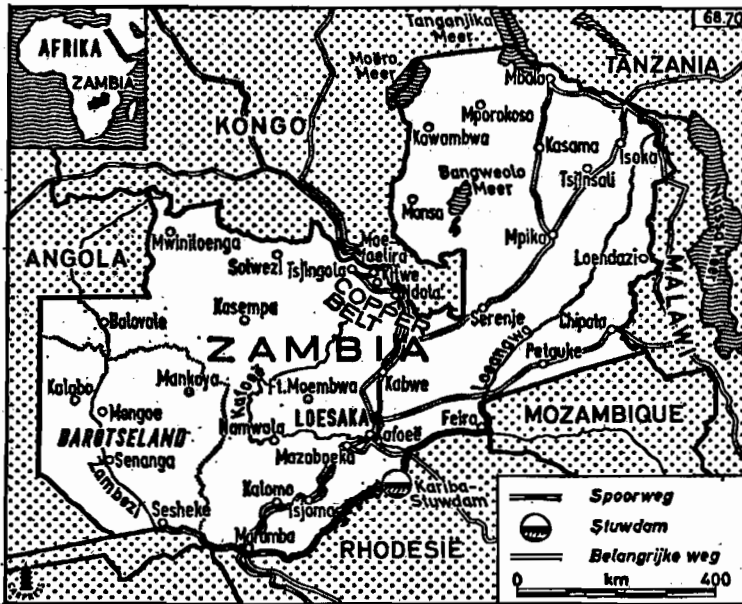
Hoelang heb jij nu onder de mensen doorgebracht, weldenkende vriend en vredemaker Georges Krassowsky? Vijftig, zestig jaar? Ik weet niet precies hoe oud je bent, maar het moet wel een helse proeftijd zijn geweest, om niet te zeggen beproeving. Hoeveel wegen heb jij naar de vrede gebaad? Jij hebt verhinderd dat de baby-zeehondjes nog verder door de Canadese zonen van Mammon worden doodgeknuppeld onder het oog van hun moeder, jij hebt in je blad "Combat pour l'homme" je vrees en je verwachtingen en je denkbeelden opgestapeld tot een hoge uitkijktoren voor de wereldvrede, jij hebt vorig jaar aan de voet van de Eiffeltoren een succesvolle internationale regenscherm-actie voor de vrede op touw gezet, jij hebt onlangs in de Alliance Française een "grande soirée de la paix" georganiseerd en daarvoor het applaus geoogst van nobelprijswinnaars en grote kunstenaars, jij hebt... Ach, als ik eraan denk wat jij allemaal gedaan hebt, helemaal in je eentje, en wat jij nog zoekt te doen. Ik schaam me diep. Jij vernedert me. Wat heb ik gedaan? Ik heb tien boeken vol angst en vertwijfeling en bitterheid geschreven, een paar duizend wrange en sombere brieven die niemand hebben bekeerd en niemand overtuigd, en elke maand een rillerig stukje in "Vrede", een verstikt kreetje, een straaltje zure melk uit de gezwollen uier van het wereldnieuws. Ik heb alleen maar geschreven, woorden en vraagtekens en uitroepetekens opgestapeld tot tonnen papier : een hellende piramide. En wat heb ik bereikt? Alles in mij is stilstand geworden, verdamping en verdonkering en verstening. Als opgedroogd water ben ik, als koud magma, als de blinde lijdtrager in het pesthuis van Alicubi. De zegels van vele geheimen zijn verbroken, maar ik heb niet gezien wat ik wilde zien en ik heb niet gehoord wat ik wilde horen in de 41 jaar die ik onder de mensen heb doorgebracht. Het is verschrikkelijk. Alle ontraadselingen zijn ontluisteringen, alle gevoelens zijn kwaadaardige gezwellen. Weet jij dat ik niet meer kan lachen? Ik kan alleen een schor

Weet jij dat ik niet meer kan lachen? Ik kan alleen een schor geluid voortbrengen : de liefdeskreet van de lama. In het evangelie van de menselijke verlosser Jezus, bijgenaamd de Gezalfde, staat "ik geef u een nieuw gebod : dat gij elkaar liefhebt", en zijn volgeling Paulus noemt de liefde "de band der volmaaktheid" en "de vervulling van geheel de Wet", en in de opvattingen van de goddelijke minnaar Krishna, die in zijn jeugd alle jonge getrouwde vrouwen het hof maakte, is het liefdesgebod belangrijker dan de plichts-
vervulling, en het werelds papier wordt bedrukt met afbeeldingen en gedachten en leuzen die een verheerlijking zijn van de zinnelijke liefde, en in de straten van New York en Londen dagen de vredesdiscipelen de oorlogmakers uit met vier woorden (de vier zuilen van Kemang? 0 : "make love, not war", en op een melaatse muur in La Boca, het havenkwartier van Buenos Aires, heeft een descamisado drie woorden (de drie paden naar Morgen?) geschreven die in geen enkele taal ter wereld kunnen vertaald worden : "cariño, no caridad" - ja, mijn weldenkende vriend Krassowsky, zij maken een groot gerucht van de liefde, een gerucht dat weergalmt van de fjorden van IJsland tot de nederzetting Ushuaia, zij maken er gedachten, leuzen, leringen en tekeningen van zoals men in Lapland tentzeilen maakt van rendierenhuiden, zij spreken en dromen ervan, zij versieren er hun aardse landschap mee, maar om de waarheid te zeggen : zij kunnen ze niet waar maken, de liefde. Ik heb alleen vernederingen, haat, achterdocht, afgunst, zelfzucht en onbegrip gevonden. Is dat niet verschrikkelijk? Begrijp jij nu waarom ik niet meer kan lachen?

Kun jij nog lachen, Georges? Ja? Je bent een bewonderenswaardig man. Voor heel wat mensen ben jij waarschijnlijk een zonderling, een naïeve ongevaarlijke idealist, een ongewapende kruisvaarder : daar heb je die Krassowsky weer, met z'n gekke ideeën, die buikspreker van de vrede... Ze kijken je glimlachend na. Ze nemen je waarschijnlijk niet au sérieux. En dat bewijst op de een of andere manier wel dat ik gelijk heb, als ik zeg dat ik na 41 jaar hun taal nog steeds niet versta en ze ook gebrekkig spreek. Hun spraak-kunst en hun logica zijn me vreemd. Ik kan niet wennen aan de conversatiestijl van dit soort schimmige wezens die jij voor zelfvernietiging wil behoeden, die naar liefde verlangen en over oorlog en geld en macht spreken met knarsende tanden, die monsters en heiligen en helden tussen de bladen van hun geschiedenisboeken leggen als gedroogde bloemen : deze kwetsbare roofdieren, deze raadselachtige broeders vertebraten, deze zelfgenoegzame zoolgangers, deze hiëroculen en hiërofanten van een God die aanwezig is in hun sacramenten, hun bijbel, hun heilige oorlogen, hun kranten en bordelen, maar niet in hun gedachten.

Ha, als je over de vrede schrijft en spreekt, als je de mensen van de ondergang wil redden, ben je een zonderling. Is dat niet zonderling? Of ben ik, net als jij, een zonderling omdat ik dat zonderling vind? Niemand vindt generaal Westmoreland blijkbaar een zonderling. Krassowsky, geweldloze vredesvriend, zijn wij soms getikt : jij met je paraplu-optochten en je groot hart voor de zeehonden, en ik, met mijn stupiede bewondering voor jou?

WARD RUYSLINCK

EVEN UW AANDACHT VOOR ZAMBIA

LIGGING : in het Oosten van Afrika omringd door de volgende Staten : Kongo-Kinshasa, Tanzania, Malawi, Rhodesië, Zuidwest-Afrika en de Portugese koloniën Angola en Mozambique.

OPPERVLAKTE : 752.614 km² (25 x België)

BEVOLKING : 3.947.000 inwoners - 5,2 per km² (schatting 1967), 3.700.000 Bantoenezen, 75.000 Europeanen en Zuidafrikanen, 9.500 Aziaten (voorn. Indiërs) en meer dan 2.000 kleurlingen.

TAAL : Engels officiële taal, daarnaast Bantoedialekten.

GODSDIENSTEN : inheemse godsdiensten, sterke protestantse en r.k. (535.0000 minderheden, mohammedaanse groepen, 800 joden.

ONDERWIJS : 58,6 procent analfabeten.

HOOFDSTAD : Loesaka : 138.000 inwoners ; voornaamste steden : Kitwenkana 129.000, Ndola 96.000, Mofoelira 85.000.

NATIONAAL INKOMEN : 9.900 BF. per jaar en per hoofd van de bevolking

STAATSVORM : presidentiële republiek. Persvriheid.

EKONOMIE : Het BNP (bruto nationaal produkt) bereikte in 1967 een waarde van 38 miljard BF.. Het minerale aandeel in het BNP bedroeg 24 miljard BF.; hiervan was 20 miljard afkomstig van de koperwinning. Het aandeel van de landbouw in het BNP bedroeg ong. 10 procent, dat van de nijverheid 8 procent. In een vierjarenplan worden hogere of nieuwe investeringen voorzien voor de bouwnijverheid, onderwijs, voor de uitbreiding van de hydro-elektrische capaciteit, van wegen en spoorwegverbindingen met

STAATSVORM : presidentiële republiek. Persvriheid.

HANDEL : uitvoer 23,4 miljard BF., invoer 15,3 miljard BF.. De uitvoer bestond voor 92 procent uit koper (1967).

ONTGINNINGEN : koper 630.000 ton (tweede plaats op de wereldmarkt in 1964), steenkool 400.000 ton, zink 41.700 ton, mangaan 26.300 ton, lood 15.000 ton, kobalt 2.000 ton (1967).

LANDBOUW : maïs 45.000 ton, tabak 7.250 ton, katoen 1.950 ton, aardnoten 9.000 ton. Veebestand : 1.135.000 runderen, 150.000 schapen.

De geschiedenis van Zambia, het voormalige Noord-Rhodesië, is tot in 1924 nauw veronden geweest met die van Zuid-Rhodesië het huidige Rhodesië, van 1895 tot 1924 waren de twee gebieden het exploitatiedomein van de Britisch South Africa Chartered Company, bestuurd door Cecil Rhodes. In 1911 worden zij gescheiden en verdeeld in Noord-Rhodesië onafhankelijk door zich unilateraal van Groot-Brittannië af te scheuren en in 1964 verkrijgt Noord-Rhodesië de volledige onafhankelijkheid onder de naam Noord - Rhodesië (protektoraat) en Zuid-Rhodesië (kolonie). In 1965 wordt Zuid-Rhodesië onafhankelijk door zich unilateraal van Groot-Brittannië af te scheuren en in 1964 verkrijgt Noord-Rhodesië de volledige onafhankelijkheid onder de naam van Zambia.

Op 20 december 1968 zijn in Zambia voor het eerst sinds de onafhankelijkheid algemene verkiezingen gehouden. De regering United National Independence Party (UNIP) van president Kenneth Kaonda verwierf 81 van de 105 parlementszetels.

De naam van president Kaonda wordt in de laatste tijd steeds meer en meer geciteerd. Hij is aangeduid als afgevaardigde van de OAE (Organisatie van Afrikaanse Eenheid) in Europa en als woordvoerder van Zwart Afrika in de V.S.. Zij politiek is radikaal, rechtvaardig en zij beoogt vooral een goede verstandhouding met iedereen. Problemen ontbreken evenwel niet met o.m. de wapenleveringen aan Zuid-Afrika, de portugese koloniën, het vinden van een eigen, een socialistische, de pogingen tot een dialoog met Ian Smith. Kaonda kent tegenslagen; Nixon, de grote Nixon die zich beroept op humanisme, weigert Kaonda en de Afrikaanse afvaardiging te ontvangen, in Londen stuurt Heath hem de laan uit. Hij keert ontmoedigd maar zonder haat naar zijn land terug. Maar hij geeft het niet op, hij verdedigt verder

met klem het standpunt van de Afrikaanse landen op de konferentie van het Britse Gemenebest en hij eist voor de zoveelste maal het stopzetten van de Britse wapenleveringen aan Zuid-Afrika. Zijn ontmoedigen zijn van korte duur, hij zoekt nauwer contact en vindt troost bij zijn buur Jules Nyerere, president van Tanzania. Die is ook kristen, net zoals hij maar die heeft ook resoluut de weg naar het socialisme gekozen. Het is onbetwistbaar dat Zambia en Kaoenda Nyerere en Tanzania volgen maar ieder heeft zijn eigen stijl, de een vult eenvoudig de andere aan. Beiden veroordelen de vermomde steun van Groot-Brittannië aan de Cabora Bassadam in Mozambique. Nyere wil zich terugtrekken uit het Gemenebest maar Kaoenda keert de zaak om en stelt voor : WIJ blijven in het Gemenebest maar Engeland moet e-ruit ! De Wereldbank en Londen hebben steun geweigerd

voor de konstruktie van een spoorweg naar Dar es Salaam die Zambia volledig onafhankelijk zou maken van Rhodesië. De spoorweg komt er toch maar met de steun van ...China. Wat een herhaling is van het Assoeandam geval. Zambia zoekt ook samenwerking met Botswana want deze spoorlijn zou kunnen bijdragen om dit laatste land vrij te maken van "ongewenste" banden met Zuid-Afrika.

Zambia is een verleidelijke prooi voor begerige burens maar president Kaoenda is een zeer actief staatshoofd met uitzonderlijke gaven die hem zullen toelaten het hoofd te bieden aan de gevaren van het "Europees" Afrika dat zijn land als een halsband omknelt.

T. BAILLEUL

TE ZOT OM LOS TE LOPEN.

Minister Lefèvre, die aan het hoofd van de Europese delegatie naar de V.S. ging, is teruggekomen met het hoofd tussen de benen. Stel u voor, de Amerikanen stellen opnieuw hogere voorwaarden om de Europeescommunicatie satelieten te lanceren. Het vroeger akkoord waarin voorzien was dat de Europeanen 10t.h. zouden tussen komen in het post Apollo-programma volstaat voor de NASA niet meer." Zij stellen zo'n voorwaarden, zegt Theo, dat ik hun gevraagd heb dit op paier te zetten". 't Is van uw vrienden dat-get-moet-hebben zegt men in de volksmond...

De Bundeswehr "demokratischeert". H. Schmidt, minister van landsverdediging heeft om 15.000 mark haarnetjes gekocht voor de langharige schachten. Maar zegt men niet dat "schijn bedriegt" ?

Van de 2.741.857 Amerikanen die tussen 1961 en 1971 langs Vietnam passeerden kregen er 2.143.384 het ereteken voor daden van moed en zelfopoffering... Formidabel nietwaar? Het just aantal uitgedeelde houten kisten, prothesen e.a. van dat soort dingen wordt in die statistiek niet vernoemd..

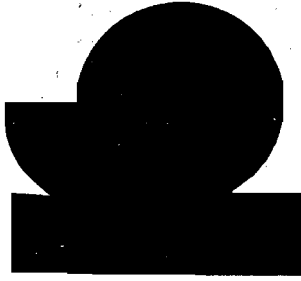
Van "De Bronzen Ster", ook zo'en stuk metaal die men opspeldt, werden er 490.056 uitgereikt. De mannen uit wereldoorlog II hebben het zelf zo goed niet gedaan want zij hadden maar 450.000 borsten aan te bieden om dat ding op te steken. Moet slappelingen geweest zijn in die tijd want in Vietnam zijn er zelf twee Amerikaanse honden die zo'en ding verdiend hebben.

In dit alles is natuurlijk geen sprake van de "purperen harten". Dit geeft men zo aan, iedere sul die door de vijand gekwetst of beschadigd werd. Gackson trapt in een nagel - die daar natuurlijk door de kommunisten gelegd werd - en krijgt een "purperen hart". Johnson haalt te Saigon een vuile ziekte bij een meisje van plezier "coup monté van de Vietcong dus nog een "purperen hart"... Hoeveel "purperen harten" men per man kan krijgen wordt niet gezegd.

E. Van Cauwelaert schrijft in "Het Volk" van 2.3.71 "... Desondanks is de terughoudenheid van Israël maar al te begrijpelijk. Het probleem dat voor

Israël is gesteld is een levenskwestie. Voor de Arabische landen is het hele conflict een zaak van prestige en, het Suez kanaal in acht genomen, een kwestie van centen. Het bestaan van Egypte is niet gemoeid met de herovering van de Sinai-woestijn. Het bestaan van Jordanië komt niet in gevaar, omdat het de westelijke over van de Jordaan, die het pas kreeg door het wapenbestand van 1949 niet meer bezet. De veiligheid van Syrië komt niet in het gedrang omdat het, door zijn eigen schuld, de Golanheuvelds heeft verbeurd..." Inteligent, zo'n politieke analyse !

Nixon is volgens de Standaard van 16 maart ongerust over de mogelijke koerswijzigingen in de buitenlandse politiek van het Vatikaan, en meer bepaald : om de mogelijke toenadering tussen het Vatikaan en de Sovjetunie. Het bezoek van Mgr. Casaroli aan het Kremlin is een veegteken aan de wand. Nog erger : het Vatikaan zou zelfs overwegen steunen te verlenen aan het plan voor een regering van nationale eenheid in Zuid-Vietnam, met vertegenwoordigers van het nationaal bevrijdingsfront. Henry Cabot-Ledge, de persoonlijke vertegenwoordiger van Nixon bij het Vatikaan, is dan ook in zeven haasten naar de heilige stede getogen om te trachten in exstremis de paus te beletten kommunist te worden. Hij zal zelfs met de kommunist Mgr. Casaroli spreken, maar hij maakt zicht niet veel illusies betreffende het resultaat. Arme Nixon: kan men nog een duidelijker teken wensen van de groeiende internationale tegenstand tegen zijn Vietnampolitiek en zijn koude oorlogpolitiek in het algemeen ?

VREDESINITIATIEVEN

OPRICHTING ANGELA DAVIS-KOMITEE

MANIFEST

Het Belgisch Angela-Davis-Komitee is opgericht om - samen met de democratische krachten van heel de wereld - te ijveren voor de vrijlating van de jonge zwarte Amerikaanse militante Angela Davis, schuldig omdat ze in haar land strijdt tegen het rassisme, voor de verdediging van de democratische vrijheden en tegen de oorlog in Vietnam.

Het lot van Angela Davis is verbonden met dat van al diegenen in de U.S.A. strijden voor dezelfde idealen, slachtoffers zijn van dezelfde repressie.

Het komitee, dat is samengesteld uit personaliteiten van alle tendenzen en vertegenwoordigers van democratische en jeugdorganisaties, heeft tot doel solidariteitsacties te voeren voor Angela Davis en voor al diegenen die in de U.S.A. strijden tegen willekeur, onderdrukking en onrecht.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken, ontwikkelt het Belgisch Angela Davis-Komitee in de onmiddellijke toekomst volgende acties :

- het grootst aantal toetredingen tot dit manifest bijebrengen
- geld ophalen voor ondermeer het zenden van waarnemers

naar het proces van Angela Davis en steun aan de verdediging van Angela Davis
- met alle middelen de doelstellingen van het Belgisch Angela Davis-Komitee populariseren.

HET VOORLOPIG KOMITEE

AMAND Jean-Marie, sekretaris ABVV-jongeren van Brussel
BLUME Isabelle, voorzitter B.U.V.V.
CALLIAUW Koen, redakteur "De Rode Vaan"
CHRISTIAENS Maurice, sekretaris Socialistisch Jeugdverbond
DE BROUW Paul, sekretaris CVP-jongeren
DE SMET Chantal, licentiaat kunstgeschiedenis
DE SMET André, nationaal sekretaris B.U.V.V.
DUBIE Josy, voorzitter Kring "Vrij Onderzoek" V.U.B.
DU BOSCH Jean, lid nationaal bureau B.U.V.V.
Farina Enzo, sekretaris Jong Socialisten
FONTEYNE Claude, sekretaris C.N.A.P.D.
FRANSEN Edmond, schepen van Harelbeke
FRANTZEN Piet, hoogleraar V.U.B.
FUCHS Jean, sekretaris J.C.B.
GALAND Pierre van het Belgisch Europa-latijns Amerika-Komitee
GODIN Jean, sekationaal Viëtnamkomitee en van het Komitee voor steun aan de strijd tegen kolonialisme en apartheid
HARDOUX Erance, journaliste bij de R.T.B.
HOUTART François, hoogleraar U.C.L.
KLUTZ René, nationaal sekretaris B.U.V.V.
MAES Henri, afgevaardigde ACOD-spoor
MICHIELSEN Leo, doctor in geschiedenis
MOUSSET Gilbert, nationaal sekretaris sektor Spoor - ACOD
ROSCAM Guy, lid nationaal bureau B.U.V.V.,
ROSENBAUM Bernard, nationaal sekretaris "Jeunes Socialistes"
TERFVE Jean, ondervoorzitter K.P.B.
VAN DEN ABBEEL Pol, nationaal sekretaris K.J.B.
VENRSANDE Jean, nationaal M.J.A.-sekretaris
DEGEN Héléne, journaliste bij het Agentschap Belga
ABVV-jongeren - Gewest Luxemburg

VOOR DE VERDEDIGING VAN ANGELA DAVIS

Door de Kommunistische Jeugd werden in ons land een aantal Solidariteitsmeetings georganiseerd met Angela Davis waarop o.m. het woord gevoerd werd door Isahmaël FLORY - voorzitter van het Angela Davis-comité van Chicago.

Te Brussel namen twee duizend vijf honderd personen aan deze meeting deel. Ook te Gent, Antwerpen en Luik organiseerde de K.H. dergelijke meetings. Te Oostende waren de initiatiefnemers de Kom.Jeugd, Jong Socialisten, Humanistische Jongerenbeweging en Vrijzinnig Jeugdcentrum "De Kim". Na de voordracht werd een plaatselijk Angela Daviscomité opgericht.

OPVOEDEN TOT VREDE IN HET ONDERWIJS.

Dat "vrede" veel meer inhoudt dan het afwezig zijn van oorlog, veel meer ook dan verdragen en overeenkomsten, hebben wij hier al meer dan eens gezegd. "Vrede" is ook een levenshouding. Zoals democratie trouwens. Het "sjaloom", het "vrede zij met u" zou, meer dan een inhoudsloze beleefdheidsformule, een uiting moeten zijn van een medeleven en -voelen met de evenmens. Die levenshouding, dit medeleven en -voelen komen zomaar niet uit de lucht gevallen. Zij zijn het resultaat van opvoeding - en dus ook van onderwijs. Van een onderwijs dat, niet zozeer in de stof dan wel in de geest de vrede op het oog heeft.

Het is dan ook een verheugend verschijnsel dat meer en meer opvoeders- een onderwijsmensen en -organisaties tot dit inzicht komen. En er zelfs iets voor doen willen. Zo bv. op het statutair congres van het A.B.V.V.-A.C.O.W. sector onderwijs. In de vooruitzichten en ontwerp-resoluties (verschenen in "Tribune" - januari 1972) komen verschillende punten voor die de nadruk leggen op het belang van de opvoeding tot vrede. Hieronder de voornaamste passages in dit verband:

ALGEMENE ORIENTERING

Voor de vrede door de vernieuwde opvoeding.

INLEIDING

Zonder Vrede is geen belangrijke vooruitgang mogelijk. Dit is enkel te vinden in een wereld, gekenmerkt door vrijheid en sociale rechtvaardigheid. Men kan dus bevestigen dat de vrede, de vrijheid en de sociale rechtvaardigheid de hoofdvoorwaarden zijn van de opvoedingstaak en vooruitgangsfactor, alle bij machte om - wederkerig - de ontvoogding en de bevrijding van mens en maatschappij te waarborgen. Daarom onze fundamentele standpunten ten gunste van het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren en voor hun vrijheidsstrijd om de economische, politieke en sociale democratie te verwezenlijken. Daarom ook onze vastberadenheid om op nationaal, op Europees en op wereldniveau met onze zustervakbonden alles te doen om DOOR DE OPVOEDING de idealen van vrede en internationale burgerzin ten dienste van de gewestelijke waarden aan te prijzen.

Dit is de verantwoording van de tekst: DE VREDE EN DE OPVOEDING, terzelfder tijd hoofddoel en wederkerige middelen die geacht worden de maatschappij een betere toekomst te kunnen waarborgen.

Door dergelijke oriëntering geleid, zullen de uitvoerende instanties van de Sector steeds bij machte zijn het hoofd te bieden aan alle gebeurtenissen die zich voor deze twee zo nauwgebonden punten zouden kunnen voordoen.

ONTWERPRESOLUTIE

DE VREDE

1.1 Het Congres van de Sector "Onderwijs" van de Alge-

mene Centrale der Openbare Diensten (A.B.V.V.), te Brussel bijeengekomen op 3,4,5, en 6 april 1971, oordelend dat het opvoedingswerk afhankelijk is van het heersen van VREDE, VRIJHEID en SOCIALE GERECHTIGHEID;

1.2. BEVESTIGT de stellingnamen van vorige Congressen;

1.3. SPREEKT ZICH uitdrukkelijk uit vóór:

1.3.1. 1. het onvoorwaardelijk zelfbeschikkingsrecht van de volkeren en bijgevolg voor hun bevrijdingsstrijd en de strijd ter verwerving van de economische, politieke en sociale democratie voor de werknemers;

1.3.2. 2. de ontwapening en het verzekeren van de vrede door bestendig internationaal overleg waarbij alle naties volwaardig betrokken worden.

1.4. VERBINDT ER ZICH TOE om op het nationale vlak, en in samenwerking met alle zustervakbewegingen op Europees en wereldvlak, alles in het werk te stellen om langs de opvoeding om, de idealen van vrede, broederschap en waarachtige burgerzin te verspreiden die openstaan voor de regionale waarden, waarbij de nationale begrenzingsresolutie over het hoofd worden gezien.

1.5. GEEFT aan de nationale en gewestelijke instanties in die zin en in die geest OPDRACHT :

1.5.1. 1. zich bij elke gelegenheid te verzetten tegen inbreuken op de hierboven vernoemde beginselen;

1.5.2. 2. de contacten met de leerkrachtenorganisaties van de andere landen uit te breiden en de met dat doel bestaande of in oprichting zijnde internationale organisaties te versterken.

Ook puntje 3.1.1. 2. van Hoofdstuk 3 - Middelen, -preciseert nog eens: "Op internationaal vlak eist het Congres de tussenkomst van de Belgische regering, opdat opvoeding en onderwijs overal doordrongen zouden zijn van vrede, wederzijdse eerbiediging en begrip onder de volkeren".

Wat hierboven staat is mooi, Goed, Uitstekend. Het komt er nu maar op aan konsekvent te zijn. Dat wil zeggen: in die zin voort te gaan. In die zin te handelen. In het onderwijs. In de vakbond. En daarbuiten.

JAN VAN CALSTEREN.

VREDESINITIATIEVEN

K.N.S. ANTWERPEN

Dinsdag 20 april 1971 om 20 u

WACHT TOT HET DONKER IS

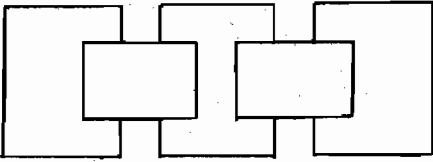
van Frederick Knott

Toneelgroep BROEDERMIN

Regie Maurits Apers

Prijzen der plaatsen : 70 en 50 fr. - 30 fr. voor studenten

Opbrengst integraal voor de HUMANITAI-RE WERKGROEP X.

WAAROM WORDT D.O.S. GECONTESTEERD ?

Reeds verschillende maanden loopt Minister Raymond Scheyven rond met het idee het ministerie van Ontwikkeling en Samenwerking onder te brengen onder de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Internationale Handel.

Men hoeft geen groot kontestant te zijn om te ontdekken dat een dergelijke band tussen de ministeries die de belgische en in het bijzonder de economische belangen moeten verdedigen aan de ene kant en het ministerie, dat die zogenaamde "belgische belangen" zou moeten aanklagen, aan de andere kant, een rampspoedig effect zouden teweeg brengen.

De Heer Minister Scheyven is absoluut overtuigd dat hij de arme landen dient met hun de grootst mogelijke technische en financiële hulp te verlenen. De ministeries van buitenlandse zaken en van internationale handel doen hem de meest efficiënte kanalen aan de hand, waarlangs deze "edelhoedige giften" kunnen passeren.

Wij nemen aan dat de minister oprecht is, voor enkele jaren was hij een van de pioniers voor de onderontwikkelde gebieden. Nu schijnt dit duidelijk voorbijgestreefd te zijn door de gebeurtenissen.

Wij vragen ons af, ziet de minister de hatelijke schijnheiligheid dan niet die er schuil gaat in een politiek, die aan de ene kant een belachelijke aalmoes geeft en anderzijds zich medeplichtig maakt aan een economisch en politiek systeem dat zich op een schandalige manier rijk maakt ten koste van de arme landen.

De arme landen houden niet op deze schijnheiligheid te brandmerken: "Gij komt ons niet helpen, maar wij maken U rijk." Geen aalmoezen meer, maar rechtvaardigheid en eerlijke handelsbetrekkingen. Talloze bewijzen zouden we kunnen brengen.

Hier een heel recent:

- van de 100 fr. van de verbruiker voor zijn benzine, gaan er 45 fr. naar de staat; 43 anderen naar de petroleummaatschappijen en 12 fr. blijven over voor het uitvoerende land. En die 12 fr. dienen dan nog om enkele rijken van dat arme land te verrijken...!

Bijgevolg dienen eerst de oorzaken van onder-ontwikkeling gezocht te worden in de economische politiek. Heeft België als klein land daar niet een zekere opdracht te vervullen?

In plaats van de D.O.S. te integreren in die ministeries zou de minister zich veeleer op een afstand ervan moeten houden en werken aan een hervorming van de mentaliteit en politieke structuren.

Welnu, het is juist het tegenovergestelde wat de minister wil. Hij heeft Koninklijke Besluiten voorbereid. Wij weten het uit goedgingelichte-bron, die in 30 seconden (!) door het interministerieel comité werden goedgekeurd. Eens deze besluiten door de Koning getekend, hebben ze kracht van wet zonder langs de democratische wet van de kamers van volksvertegenwoordigers te gaan.

Voor de gehaaste minister bleef een moeilijkheid; hij moet de raad vragen van de commissie van advies. Deze commissie is samengesteld uit een dertig experten inzake ontwikkeling; wij noemen er maar enkelen: Rik Vermeire, schrijver van het boek "Een wereld zonder grenzen"; August Vanistendael (internationaal secretaris van het christelijk syndicaat); André Louis, nationale secretaris van C.N.C.D.; Maurice Nachtergaele, Gust Cool... En andere... Deze commissie heeft met eenparigheid van stemmen het voorstel van de minister verworpen. De minister gaat echter zijn gang.

Blijft nog over de Staatsraad. Dit organisme heeft enkel tot doel, na te gaan of een nieuw wetsvoorstel niet in tegenspraak is met de heersende wetten van dit land. Vermits er in ons land geen enkele wet bestaat, die het bestelen van arme landen verbiedt, is de minister gehaast. Nog meer gehaast daar hij weet dat er ook nog zogehete "Kristische groepen" bestaan, die waakzaam zijn. De groep "Gemeenschap en Ontwikkeling" heeft lucht gekregen van die zaak en heeft besloten, met de copie van deze rampspoedige besluiten in de hand, het publiek op de hoogte te stellen. Dat werd gedaan in november 1970 met de "Wereldbrief - D.O.S. waar gaat ge heen". Dit document kende een zeer groot succes en is aan zijn vierde uitgave toe.

DE COMMUNE VAN PARIJS 1871

Honderd jaar geleden wordt de Commune van Parijs bloedig onderdrukt. Ze is spontaan ontstaan, gedwongen door de omstandigheden.

Op economisch gebied wordt in de XIXe eeuw de industrie belangrijker dan de landbouw. De industrialisatie brengt een toename mee van het aantal arbeiders. De grootste industriële centra in Frankrijk zijn Parijs en Lyon. Op de 1.825.275 inwoners van het Parijs van 1866 zijn er 500.000 arbeiders en 70.000 ambachtshuizen die sociaal dichtbij de arbeiders staan. De enorme stijging van de productie veroorzaakt verscherpte tegenstellingen. De toestand van de arbeiders is erbarmelijk: lage lonen, veel werkloosheid, slechte woontoestanden, verlenging van de dagtaak, invoeren van het nachtwerk, vrouwen- en kinderarbeid, het boetesysteem enz.

De bewustwording onder de arbeidersklasse groeit. In 1864 wordt hen het recht van vereniging toegekend, in '68 worden de syndikale kamers opgericht. Ook de Parijse sectie van de Eerste Internationale is aan die bewustwording niet vreemd.

Buitenlands is Frankrijk in 1870 betrokken in de oorlog met Duitsland. Vanaf 1866 schijnt die oorlog onvermijdelijk als bekroning van de Duitse eenmaking, uitgelokt door Bismarck, wordt op 19 juli 1870 de oorlog verklaard door Frankrijk. Het verzwakte, nietvoorbereide en slecht aangevoerde Franse leger incasseert nederlaag na nederlaag. Op korte tijd dringen de Duitse troepen door tot Parijs en omsingelen de stad. Het Franse leger kapituleert op 2 september.

Op 4 september wordt keizer Napoleon III vervallen verklaard. De republiek met een voorlopige regering van nationale verdediging onder de leiding van Thiers, neemt de plaats in van het IIe keizerrijk.

Aan de voorlopige regering worden uit naam van de arbeidersklasse eisenprogramma's overgemaakt. Daaruit blijkt zowel het begrip voor de politieke situatie van het ogenblik als het bewustzijn van de eigen noden. Het proletariaat wil enerzijds de regering niet doen vallen gezien de Duitse aanwezigheid. Terwijl anderzijds de steun van het volk beloofd wordt, maar dan in ruil voor een reeks democratische maatregelen. In de ogen van de regering moet de republiek echter alleen dienen als nationaal verdedigingsmiddel, niet om sociale verwezenlijkingen door te voeren. De regering willicht de eisen dan ook niet in. Demokraten en arbeiders vormen daarop een republikeins centraal comité met als opdracht, controle over de regering en samenwerking voor de verdediging van Parijs.

Parijs wou verder strijden tegen de Duitsers, en wou de oorlog tot het uiterste. Dit is tegen de zin van de burgerij. De Parijse arbeidersbeweging bewapenen betekent immers de revolutie bewapenen en indien de Franse arbeiders erin zouden slagen de Duitsers te verslaan, betekent dit tevens de nederlaag van de Franse bourgeoisie. Vandaar de dubbelzinnige politiek die gevoerd wordt: aan het volk maakt men wijs dat de strijd voortgezet zal worden, terwijl ondertussen contacten gelegd worden voor de vrede.

Op 28 januari wordt de wapenstilstand gesloten onder vernederende voorwaarden. Parijs is ontevreden met de vredesvoorwaarden. Een van de problemen voor de regering zal de ontwapening van Parijs zijn. Het centraal comité had zich van de kanonnen en munitie meester gemaakt die het leger had prijsgegeven. Die kanonnen waren trouwens eigendom van de Nationale Garde en niet van het leger. In de nacht van 17 op 18 maart beveelt Thiers zich in alle stilte van de kanonnen meester te maken. De poging mislukt. Een volksoptocht breekt uit. Het leger trekt terug naar Versailles. Thiers en met hem de regering, verlaten de

stad. Het centraal comité neemt de leiding en schrijft nieuwe verkiezingen uit om tot een werkelijke representatieve regering te komen. Alhoewel ondertussen veroordeeld door de Assemblée Nationale gaan de Parijzenaars op 26 maart ter stembus. Het centraal comité doet afstand van zijn macht ten voordele van de verkozenen "de Commune". De nieuw verkozenen zijn leden van het centraal comité, internationalen, Blanquisten, Jacobijnen en gematigde. Het voornaamste feit is, dat er voor de eerste maal arbeiders in een regering zitten, als verkozenen van het volk.

Daags na 18 maart is het nog niet zeker dat de opstand zou uitgroeien tot een burgeroorlog. Thiers kan het echter moeilijk bij een nederlaag houden en bereidt de strijd voor op diplomatiek, militair en strategisch vlak. Met indirecte steun van de Duitsers begint de belegering van Parijs. De schermutselingen vangen aan op het einde van maart, worden steeds ernstiger en monden uit in het bloedbad van 21 tot 28 mei, wanneer de Commune letterlijk in het bloed gesmoord wordt.

Niet naar Versailles oprukken is van de Commune een vergissing geweest. Daardoor hebben de tegenstanders de kans gekregen zich rustig te reorganiseren. En dit wordt nagelaten om een burgeroorlog te vermijden! Een andere fout is geen beslag te leggen op het geld van de Nationale Bank. Nu heeft de bank in twee maanden tijd bijna 258 miljoen aan de regering Thiers betaald en slechts 16 miljoen aan de Commune! De Commune wil eerder pogen het moreel te beïnvloeden dan haar vijanden te vernietigen. Ze staat aarzelend voor een te radicaal optreden.

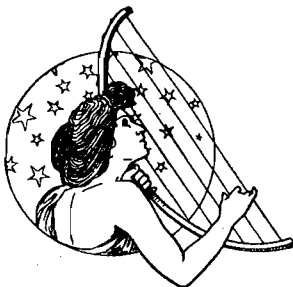
De bedoeling van de Commune is enerzijds nationaal, het vaderland verdedigen, anderzijds sociaal, een nieuwe socialistische staat oprichten. Alhoewel de Commune zeer weinig tijd gegund wordt nauwelijks zijn de genomen maatregelen kenschetsend voor haar sociale bedoelingen. Vooreerst is regering samengesteld uit afgevaardigden verkozen bij die ook verkozen worden, hebben het loon van een arbeider, kerk en staat worden gescheiden, het onderwijs verplicht, gratis en aan de kerk onttrokken, het

boetesysteem in de werkplaatsen afgeschaft, alsook het nachtwerk voor bakkersgezellen, het recht op arbeid wordt bepaald en de verlaten fabrieken onder het beheer van de arbeiders zelf aangenomen enz.

parijs verdedigt zich zeer moedig en tot het uiterst, voor elke straat, voor elke barrikade wordt hardnekkig gevochten. De strijd is echter te ongelijk. Tegenover het regelmatige en bijna beroepsleger, nog aangevuld door de Franse troepen uit krijgsgevangenschap ontslagen door aangevuld door de Franse troepen uit krijgsgevangenschap ontslagen door militaire zin. Ze sneuvelen tot de laatste man. Zonder enige vorm van proces worden ter plaatse 17.000 communards geexecuteerd; 38.568 personen waaronder 157 vrouwen en 56 kinderen worden gearresteerd. De krijgsraden veroordelen 13.450 van hen, meestal tot deportatie.

Ondanks alle fouten en tekortkomingen die men de Commune kan aanwrijven - iets wat op een afstand van 100 jaar trouwens zeer gemakkelijk is - is en blijft de Commune de eerste proletarische revolutie. Voor de eerste maal in de geschiedenis wordt een regering gevormd waarin ook de lagere volksklassen vertegenwoordigd zijn. Het is een poging om een nieuw staatsysteem te vormen, een klassenloze maatschappij. Dit is de betekenis van de Commune. Dit is de zin van het offer van duizende betekenis van de Commune. Dit is de zin van het offer van duizenden

G. MARECHAL

Maar al te dikwijls geeft het trompet
van de democratie een onzeker geluid.
P. Howard.

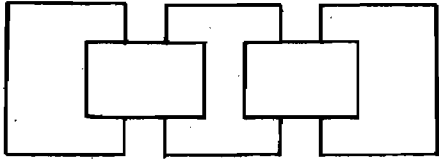
LIBERALIZATIE OP ZIJN KOLONELS

Onze lezers zullen zich nog wel herinneren dat de griekse kolonels verleden jaar plots een aanval hebben gekregen van demokratisme en liberalizatiegeest. Op de voorpagina's van al onze kranten konden we lezen dat ze bezig waren met het loslaten van de politieke gevangenen uit hun concentratiekampen. Enkele weken later konden we echter in diezelfde kranten lezen dat er weer massale aanhoudingen verricht werden, maar dan in een kort berichtje ergens op bladzijde 8 of 10. En die kranten hebben helemaal vergeten te melden dat die opruiming van de kampen er grotendeels in bestaan heeft ze te verplaatsen. Het resultaat van heel die operatie, die slechts moest dienen om de verkoop van wapens aan de kolonels aanvaardbaar te maken bij de Amerikaanse publieke opinie, is: ongeveer 1300 gevangenen in de verschillende kampen.

Een van de meest recente slachtoffers van deze liberalizatie op zijn kolonels is de ex-onderzoeksrechter Christos Sartzekakis, ons allen bekend uit de roman en film Z. Het boek en de film zijn een getrouwe weergave van gebeurtenissen uit het jaar 1963. Op 22 mei werd de linkse volksvertegenwoordiger Lambrakis vermoord, onder de ogen van 200 politiemannen, door een militant van een fascistische groep. Sartzekakis, die belast werd met het onderzoek kwam tot de ontdekking dat die moord georganiseerd was door de chefs van de politie (gendarmarie) zelf, en heeft toen de grote misdaad begaan de zaak niet in de doofpot te houden. Dit betekende natuurlijk een fameuze smet op het blazen van het

militaire establishment, en toen de kolonels aan de macht kwamen, hebben zij dan ook getracht zich te wreken. Ze hebben Sartzekakis willen ontslaan, maar dit ontslag werd vernietigd door de Raad van State, zeer tot ongenoegen van de nieuwe machthebbers. Na deze onvergeeflijke misdaad heeft Sartzekakis er nog een tweede bedreven, nl. dat er over hem en de zaak Lambrakis een film gemaakt is, die de zaak bekend gemaakt heeft in heel de wereld. Die arme kolonels konden niet verdragen dat hun naam zo door het slijk werd gesleurd, en hebben daarom besloten deze gevaarlijke misdadiger te beletten nog verder de westerse beschaving en het wettig gezag te ondermijnen. Op 24 december 1970 werd hij aangehouden, en sindsdien wordt hij vastgehouden door de speciale onderzoekssectie van de griekse militaire politie, een van de meest gespecialiseerde instellingen op gebied van foltering die er op het ogenblik bestaan.

Sartzekakis is in zekere zin slachtoffer van zijn bekendheid in het buitenland, maar die bekendheid is voor hem persoonlijk ook een voordeel. Zij maakt dat de griekse beulen zich wat moeten inhouden omwille van de publieke opinie in het buitenland, zoals ze het ook moesten doen voor bijvoorbeeld Theodorakis. Maar naast de enkele bekende figuren zitten er nog honderden in de griekse kampen, waarover onze pers niet vlug zal schrijven, omdat ze nu eenmaal geen stof bieden voor sensationele artikelen en waarop de sadisten van de militaire politie zich onbekommerd kunnen uitleven. We eisen dan ook niet alleen de vrijlating van Sartzekakis, maar van de honderden andere slachtoffers van een bewind, dat slechts moet dienen om de belangen van Onassis en diens Amerikaanse kollegas te verdedigen.

OPVOEDEN TOT VREDE

DE GREEP VAN HET MILITAIR-ECONOMISCH COMPLEX OP ONDERWIJS EN KULTUUR.

(slot)

Na een eerder deernisvolle confrontatie van de 2 partijen werd het hele experiment door de academische overheid wijselijk afgelast.

Al zijn er in onze universiteiten - voor zover bekend - geen bruggenhoofden van enig binnen- of buitenlands militair apparaat, van de industrie zijn er wel. In november 1969 maakte de rector van de R.U.G., Prof. Vandepitte, zijn ontwerp bekend over "selectie en oriëntering bij intrede in de universiteiten". De reactie van de studentengemeenschap kwam prompt. Danny Van de Wauwer, voorzitter van het Fakulteitenkonvent, verklaarde dat de studenten van de RUG zich hevig tegen dit voorstel zouden verzetten. In een interview aan "Links" lichtte hij toe waarom: "Het grote argument is natuurlijk dat men duidelijk wil selecteren naar de behoeften van de industrie en volgens het systeem van de bestaande universiteit. De selectie gebeurt of zou gebeuren in functie van bestaande toestanden en bestaande denkpatronen, die juist de patronen zijn van een bepaalde klasse, de leidinggevende. We vallen in het systeem zoals de stichting "Industrie-Universiteit" voorstelt: een strenge selectie, zowel bij het binnenkomen als na het tweede jaar en het laatste jaar, en dit steeds in functie van de behoeften van de industrie. De universitaire- en NUHO-opleiding zouden het karakter krijgen van een gedifferentieerde kaderopleiding, d.w.z. een systeem waarbij technici met verschillende en stijgende bekwaamheden opgeleid worden onder voortdurende controle van de toekomstige patroons en met slechts één enkel motief: rendement".

Betekenisvol, in dit verband is de kritiek van het Verbond der Belgische Nijverheid op de geplande hervorming van het secundair onderwijs. Een hervorming die tenslotte een stap is in de richting van een opleiding die nauwer aansluit bij de sociale realiteit. Op 14 juli 1970 verklaarde een woordvoerder van het V.B.N. "dat het nieuwe programma te veel is ingesteld op de algemene vorming en te weinig rekening houdt met de behoeften van de industrie".

Het Verbond vraagt inspraak bij de ingang zijnde experimenten. Wat in de grond zeer redelijk klinkt, ware het niet dat een blik op de voorgestelde teksten ons leert dat het Belgisch patronaat niet meer of minder opeist dan de leiding in de organisatie van het onderwijs, teneinde het ten dienste te stellen van het productieapparaat. Vanuit deze optiek verzet het V.B.N. zich tegen elke verlenging van de studieduur. Het staat wantrouwig tegen een "al te grote

overeenstemming tussen het technisch en het middelbaar onderwijs". Volgens het VBN komt het er enkel op aan om "binnen een redelijke termijn" "geofefende" arbeiders te vormen.

Ook in België heeft men blijkbaar de voorkeur aan op maat gesneden individuen, die gewillig - want gedachtenloos - de plaats innemen waarvoor ze bestemd werden. Of met andere woorden: vakidioten.

Er is niet alleen een toenemende verstrengeling van het militaire apparaat en het economische, doch onvermijdelijk ook van die beide met de politiek.

In het neo-kapitalisme immers willen de grote monopolies het staatsapparaat inschakelen en gebruiken voor de werkelijkjking van hun plannen, zowel in het buitenland - economische expansie, plaatsen van kapitalen, verwerven van concessies en goedkope grondstoffen, veroveren van nieuwe afzetgebieden, contacten met vreemde monopolies en kapitalisten... - als in het binnenland - indijken van de arbeiderseisen, verminderen van de "niet renderende" sociale uitgaven, zoals onderwijs, gezondheidszorg, enz., aanleggen van de nodige economische infrastructuur, enz.

In België gebeurt dit o.a. door het Verbond van de Belgische Nijverheid en het Vlaams Economisch verbond. In militair sterker en economisch machtiger landen is de druk naar verhouding en zijn officiële politieke en diplomatieke organismen de bereidwillige instrumenten van het monopolie kapitaal.

In de Duitse bondsrepubliek houden 2 van de 8 voornaamste departementen van het Ministerie van Buitenlandse zaken zich uitsluitend bezig met economische problemen. De Amerikaanse diplomaten worden verondersteld "de militaire hulp" te coördineren met de politieke en economische belangen van de V.S." Bekende economen, zoals J.M. Keynes, de "vader" van de Amerikaanse economische politiek, werken mee aan het uitstippelen van de Amerikaanse buitenlandse politiek.

In Engeland bestaat een "groep van de industriële politiek", die de belangen behartigt van de grote monopolies - Shell, Unilever, I.C.I., enz. - in de officiële zaken, inbegrepen de internationale betrekkingen. Voorzitter is P. Chambers, die ook voorzitter is van de "Imperial Chemical Industries".

Er wordt aangenomen dat één derde van de diplomaten van het Foreign Office zich rechtstreeks of onrechtstreeks bezig houden met economische problemen. Er wordt zelfs gepoogd de UNO in dienst te stellen van het internationale monopoliekapitaal. Volgens het blad "International Commerce" van 16 april 1969 heeft de Internationale Handelskamer in 1969 een "Comité van 16" opgericht uit vertegenwoordigers van de zakenkringen van 14 landen (V.S., Engeland, Frankrijk, Duitsland, Canada, Japan, enz.), met het doel de personen die sleutelposities bekleden in de UNO "bij te staan" met informatie en "raadgevingen".

De druk en de inmenging van het militair-economisch complex reiken echter verder dan de politiek. Ook de cultuur gaat niet vrijuit. Omdat een algemeen klimaat ge-

schappen wordt - zoals koude oorlog, McCarthisme...-, dat op zijn beurt weer de cultuur beïnvloed. Omdat een regering-spolitiek, economisch zowel als politiek, in dezelfde richting loopt, progressistisch of reactionair. Omdat maar al te vaak cultuur tegenover antikultuur komt te staan, d.w.z. mens tegenover machine; onderwijs en opvoeding tegenover leger en militair-nationalistische propaganda, vrijheid en democratie tegenover verdrukking en discriminatie. Omdat, tenslotte, meer en meer sectoren van de cultuur door de economie worden ingepalmd en een industrie, een "business" worden: vrijetijdsbesteding, mode, reizen, massamedia, enz.

In zijn boek "The economy of Death" zegt Richard J. Barnet dat de invloed van de militairen steeds groter wordt in de Verenigde Staten. Tegen het einde van de Johnson-periode verwierven zij een grote politieke macht, dank zij hun hoge beschermers in het Congres. Generaals en admiraals zijn van oordeel dat al wat goed is voor het leger ook goed is voor de V.S. Is het dan te verwonderen dat het Pentagon mettertijd "een ministerie van de angst" geworden is? Het onderhoudt een klimaat van spanning en terreur, waarin ieder, die zelfs maar durft beweren dat de regering teveel uitgeeft voor de "verdediging" beschouwd wordt als een verrader of een lafaard. De uitlatingen van Nixon - en nog meer van zijn secretaris - Agnew - en de aanvallen tegen progressistische en pacifistische studenten, professoren en journalisten, spreken klare taal.

Professor Morgenthau van de Universiteit van Chicago is van oordeel ("The New Republic" van 26 nov. 1966) dat er in de V.S. naast het militair-industrieel complex een "politiek-academisch-complex" bestaat, dat de belangen behartigt van de leidende kringen. Dit komt vooral tot uiting in de historische wetenschappen, bvb. de studie van de tweede wereldoorlog en de buitenlandse politiek van de V.S. en die vervalste geschiedschrijving, vermits de Amerikaanse militaire leiders steeds beroep doen op de historische argumenten - aangepast aan de omstandigheden - om hun agressieve politiek te camoufleren of te motiveren. Het zijn vooral Ch. Beard, H. Barnes, G. Morgenstern, Ch. Tansiel e.a. die zich op het terrein van de geschiedenisvervalsing als "verdienstelijk" hebben gemaakt. Maar ook President Truman zelf maakte er een dankbaar gebruik van. In zijn boodschap tot de Amerikaanse historici onderlijnde hij dat de strijd tegen het kommunisme de voornaamste taak is van de Amerikaanse buitenlandse politiek en dat "in dit verband de Amerikaanse historici een belangrijke rol te spelen hadden". G. Reed, een der voorzitters van de Ver. van Am. historici, zegt het nog anders: "De totale oorlog, of hij nu koud is of warm, mobiliseert iedereen. Iedereen moet op zijn post blijven. Die plicht geldt zowel voor de historicus als voor de fysicus."

7. FILM EN RADIO IN DIENST VAN HET MILITAIR-ECONOMISCH COMPLEX

Men weet dat het Pentagon over afdoende middelen beschikt om, rechtstreeks of onrechtstreeks, de productie van Hollywood te beïnvloeden. Jack Valenti, directeur van de Nationale Vereniging van Amerikaanse cineasten

onderhoudt nauwe betrekkingen met de leidende kringen en behoorde tot de raadgevers van president Johnson.

Na het fiasco van de "Groene Mutsen" echter hebben de businessmen van de cinema hun tactiek gewijzigd. Ze werpen zich niet meer op als de uitgesproken verdedigers van de Amerikaanse agressie, maar maken thans gebruik van de Europese film, in de mate waarin deze van hen afhankelijk is. Vroeger werd de wereld overspoeld door gangster-en cowboy films. Vandaag zijn het de oorlogsfilms die voorrang hebben. Enkele voorbeelden zullen ons toelaten een oordeel te vellen over de ideologische en politieke richting van die propaganda.

Begin 1968 werd in Italië de film "12 dirty men" geprogrammeerd. Deze film van Robert Aldrich handelde over de avonturen van een groep Amerikaanse soldaten tijdens de tweede wereldoorlog. Gezien het commercieel succes van die film hebben de Amerikaanse producers en verdelers een lawine van films van hetzelfde genre over Italië doen neerkomen. Van hun kant hebben de Italiaanse producers, die van het Amerikaans kapitaal afhangen, dadelijk een programma op stapel gezet van oorlogsfilms van een welbepaalde strekking. Om te beginnen zouden 50 films gedraaid worden, doch in geval van succes zou dit aantal verdrievoudigd worden. Een groot aantal van die films is thans reeds in omloop.

De afhankelijkheid van radio en televisie van het militair-economisch complex is in de Verenigde Staten nog groter.

Wanneer men van de autostrade Washington-New-York de weg inslaat naar Princeton, rijdt men langs de militaire ondernemingen van de R.C.A. (Radio Corporation of America). Te Princeton zelf bevindt zich het uitgestrekt complex van laboratoria van de R.C.A., dat de naam draagt van Research centrum David Sarnoff (is president van de Corporatin)

De R.C.A. staat aan het hoofd van een talrijke groep van firma's die werken voor het Pentagon. Het gaat hier om het Centrum voor Atoomonderzoek James Forrestal (de minister van defensie die zelfmoord gepleegd heeft in een aanval van achtervolgingswaanzin, en die een goede vriend was van David Sarnoff); de laboratoria Mc Clean; de fabrieken van een groot aantal maatschappijen zoals International Business Machines, General Electric, Shell Chemical, Titanium Pigment, Western Electric, enz.

Het "Sarnoff-rijk" behelst meer dan 50 fabrieken en tientallen laboratoria. Ze leveren onderdelen van raketten, kosmische- en geleide tuigen, militaire vliegtuigen en schepen, ordinators, evenals nog vele andere stukken voor burgerlijk en militair gebruik.

David Sarnoff is een goede bekende in het Witte Huis, waar hij raad geeft en memorandums voorlegt aangaande de manier waarop het kommunisme, in en buiten de Verenigde Staten, dient bestreden te worden. Hij maakt deel uit van de machtige "Raad voor de buitenlandse betrekkingen", langs waar Wall Street zijn wil oplegt aan de regering. Hij laat talrijke artikels verschijnen in "Life", "Fortune" en

andere bladen, waarin hij een volstrekte overmacht van de V.S. eist in de wedloop van de raketbewapening. Hij is ook van de stichters en bezielers van "De Stem van Amerika".

Reeds lang vóór de kredieten gestemd werden voor het "Safeguard" anti-raketsysteem waren de massamedia koortsachtig aan 't werk teneinde het publiek gunstig te stemmen tegenover deze nieuwe escalatie in de bewapeningswedloop.

De "National Broadcasting Company" toonde zich wel het bedrijvigst van al. Haar 219 radio- en 207 televisiezenders waren de spreekbuis van de verdedigers van "Safeguard". Samen vormen zij een machtig propaganda-apparaat, waarvan de uitzendingen dagelijks door 40 tot 50 miljoen Amerikanen gevolgd werden.

De N.B.C. is eigendom van de R.C.A. maar volgens Drew Pearson, de gekende Amerikaanse journalist, zijn de N.B.C.-stations "het eigendom van de militairen" geworden. "Die stations", zo schrijft hij in de "Washington Post", overtuigen de publieke opinie van de noodzakelijkheid het militaire budget voortdurend te verhogen, de bewapeningswedloop onverminderd voort te zetten, de koude oorlog op te voeren, de wapenfabrieken aan kontrakten te helpen die in de miljoenen lopen, enz., enz. Het Vietnamese avontuur wordt voorgesteld als rechtvaardig en verstandig...

Zo hebben de propagandisten van Sarnoff altijd getracht de agressie en de politiek van het Witte Huis goed te praten en te verrechtvaardigen.

Ook andere leveranciers van het Pentagon, zoals General Electric, Westinghouse, American Aviation, General Tire and Rubber, enz. bezitten radio- en televisie-uitzendposten, waarin ze de belangen van de militaire kringen met evenveel ijver verdedigen als de N.B.C.-agent van de R.C.A. Ze drijven het land verder en verder de weg op van de militarisatie, vol gevaren voor de zaak van de vrede en van de Verenigde Staten zelf.

BELGISCHE STEUN AAN HET RACISME IN RHODESIE

Naar het schijnt is België een van de landen van de vrije wereld, en is het heel erg gekant tegen elke vorm van verdrukking. Maar dat was blijkbaar toch geen beletsel voor het sturen van een delegatie van senatoren naar Rhodesië, waar, zoals bekend, een paar honderdduizend blanken vier miljoen afrikanen onderdrukken, arm houden en uitbuiten volgens het recept van de zuidafrikaanse apartheid. Dat die apartheid veel simpatie vindt in sommige vlaamsnationalistische kringen, is nog niet erg te verwonderen. De Boers zijn immer ras- en volksgenoten. Maar de twee bekendste leden van de delegatie waren Lahaye, een bekende liberaal van de oude stempel, en Roger De Keyzer, die zichzelf socialist noemt.

De oude voorvechter van vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid Lahaye heeft er verklaard dat er in Rhodesië geen rassenongelijkheid bestaat, en dat Ian Smith mag fier zijn op zijn verwezenlijkingen. Kameraad De Keyzer van zijn kant vond de UNO-sankties tegen Rhodesië belachelijk, en beloofde dat hij - samen met anderen waarschijnlijk zou trachten Pierre Harmel te overpraten, om niet meer mee te lopen met de anderen, maar een onafhankelijke politiek te voeren.

Hebben die twee heren soms aandelen in een paar Rhodessische ondernemingen? En geldt die onafhankelijke buitenlandse politiek ook voor wat de Nato of Viëtnam betreft?

ISRAEL VEROORDEELD DOOR DE KOMMISSIE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

Volgens "Le Monde" van 17 maart 1971 heeft de commissie van de rechten van de mens in Genève unaniem "Israël dringend uitgenodigd om volledig de verplichtingen te vervullen waaraan het onderworpen is krachtens de konventie van Genève van 12 augustus 1949, betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd".

Zoals gewoonlijk was er minder eenstemmigheid als dit algemene principe moest gepreciseerd worden, en de rest van de resolutie werd goedgekeurd met veertien stemmen tegen twee (de USA natuurlijk en Guatemala), bij veertien onthoudingen. Enkele uittreksels uit de resolutie:

De commissie verklaart dat ze "ongerust is bij de vaststelling dat de schendingen van de rechten van de mens in de bezette gebieden even ernstig blijven doorgaan, door het

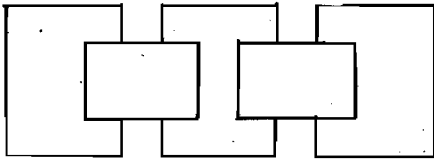
feit dat Israël zijn bevolkingspolitiek voortzet in de bezette gebieden, onder andere in de bezette stad Jeruzalem, en daarbij de vluchtelingen en verplaatste personen niet toelaat terug te keren naar hun woonst."

Verder betreurt de commissie dat de Israeli's een politiek voeren die tot gevolg heeft dat "de bevolking van de bezette gebieden geplaatst wordt in een algemene atmosfeer van repressie, vrees en ellende". Dit geldt meer bepaald voor "het opeisen van hospitalen en de omvorming ervan in politiestiposten."

Belangrijk in de resolutie is ook de bevestiging van het principe dat "alle maatregelen door Israël genomen om de bezette gebieden te bevolken, met inbegrip van Jeruzalem, beschouwd worden als ongeldig en niet bestaande".

Golda Meïr zou wel eens in haar eigen land mogen rondkijken, voor ze gaat lamenteren over het schenden van de mensenrechten in andere landen. Of hebben Arabieren minder mensenrechten dan Joden?

J. VAN CALSTEREN

HET JOODS KONGRES IN BRUSSEL : VOOR WIE ?

Van dinsdag 23 tot en met donderdag 25 februari greep te Brussel de konferentie van de joodse gemeenschappen over de toestand van de joden in de U.S.S.R. plaats.

Ongeveer 800 afgevaardigden van een 38-tal landen kwamen samen om "te pleiten voor het recht van de joden in de Sovjetunie om naar Israël uit te wijken en, van dezen die niet wensen dit land te verlaten, een afschaffing van de diskriminatie en de vervolgingen". Op de eerste dag brachten vijf uitgeweken joden verslag uit over de toestand in de S.U.

Woensdag werden er vijf commissies opgericht die moesten onderzoeken hoe de doelstellingen van de konferentie het best praktisch gerealiseerd zouden kunnen worden.

Donderdag spraken dan nog een aantal persoonlijkheden waaronder de bekende regisseur Otto Preminger, de nazi vervolger Wiesenthal en de vroegere Irgoen (joodse militie) leider en Heruth (uiterst rechts) minister Begin. De hele zaak werd dan bekroond door een bomalarm, waardoor de plus minus 1500 aanwezigen dienden afgetast te worden en een toespraak van de zieke Ben Goerion in het hebreuws.

Verschillende zaken dienen opgemerkt i.v.m. deze konferentie.

Laten we eens kijken naar de vijf kroongetuigen. Men verwacht zich aan mensen die het slachtoffer geweest zijn van allerhande discriminaties die belemmerd geweest zijn in hun persoonlijke ontwikkeling en tenslotte, buiten raad en in armoede, hun toevlucht zoeken in een bijna onmogelijk gemaakte emigratie. En wat ziet men? Ten eerste een vrouw, Ella Tansja, die, hoe is het mogelijk, tolk is. Ten tweede, Anisja Feigan, een majoor van het Rode leger, naar zijn zeggen een loyaal Sovjetburger tot hij het bestaan van Israël ontdekte. Ten derde Vital Sjetvilensky een veertigjarige architect uit Moskou. Ten vierde Dr. Gordin een wetenschappelijk werker. Ten slotte mej. Sjun, een ingenieur.

Waar blijft de diskriminatie? Als dat tweederangsburgers zijn in de Sovietunie dan moet dat een land zijn waarin het leger iedereen minstens generaal is en in burger iedereen minstens universiteitsprofessor.

Kenschetsend is het ook dat zij geen klachten konden formuleren over hun leven in de S.U. tot op het ogenblik dat ze wilden emigreren.

Slechts dan begonnen de problemen. Nu is het echter zo dat het emigratieprobleem voor ieder sovjetburger bestaat, en niet voor de joden in het bijzonder. Wil men dit aanpakken dan moet dit geschieden op basis van een analyse van de Sovietmaatschappij in haar geheel. Dat is echter niet wat de

konferentie wilde daar ze verschillende malen verklaarde niets te maken hebben met het sovjetregime noch met haar ideologie. Een tweede feit dat het oprerken waard is was het "incident Kahan" waaruit de onsamenvatbaarheid van de konferentie bleek. Meir Kahan is een New Yorkse rabbijn die aldaar de Jewish Defence League (Joodse Verdedigingsliga) gesticht heeft. Deze Liga is een paramilitaire organisatie die zich eerst de tanden gescherpt heeft op de negers in de U.S.A. Het is inderdaad zo dat de verhouding negers-joden in dat land de laatste tijd verslechterde en daardoor wel eens rellen ontstonden. Op die wijze voorbereid was het heel normaal dat de daarenboven ant-Semmunistische rabbijn vervolgens zijn troepen opstelde voor de strijd tegen de Soviet-Unie, "Het land Waar de Joden Onderdrukt Worden."

Kahan kwam ongevraagd naar Brussel, wist in de konferentiezaal te geraken en wilde daar het woord nemen doch werd prompt uit de zaal en vervolgens uit België gezet. Een prachtgelegenheid voor de konferentie om te tonen dat zij zulke mensen niet aanvaardt en voor België om zich tegenover de Societ-ambassade, die reeds herhaalde malen klacht had ingediend tegen het kongres, te verrechtvaardigen.

Het incident had echter verdeeldheid in de rangen gezaaid. Een deel van de zaal verklaarde zich min of meer solidair met Kahan of vond dat men hem minstens het woord had mogen geven. De grootste aanhang vond hij bij de kunstenaars zoals Preminger, Saul Bellow enz. die betoogden dat heel die woordenkramerij nutteloos was en dat der nu maar eens eindelijk moest gehandeld worden. Woorden waaraan ze zelf maar eens een voorbeeld moesten nemen.

Opmerkelijk was ook het groot aantal sprekers uit de Verenigde Staten (o.a. Goldberg, de vroegere UNO afgevaardigde, een vroeger V.S. minister en de bewuste Preminger) waarvan men, van nature uit, al weinig goeds voor de S.U. kan verwachten.

Een speciale vermelding krijgt Simonet voor zijn toespraak de dinsdagavond. Dit is een man die zijn persoonlijke propaganda tenminste verzorgt. In zijn geheel genomen is deze Konferentie dus een spijtige zaak, het valt niet te ontkennen dat er in de Soviet Unie, zoals in vele andere landen, anti-semitisme bestaat en dat dit onder geen enkel voorwendsel goed te praten is. Niemand beschuldigt echter de Societ overheden hiervan en als er een oplossing voor moet komen zal dit dus eerst in akkoord met deze overheden moeten gebeuren.

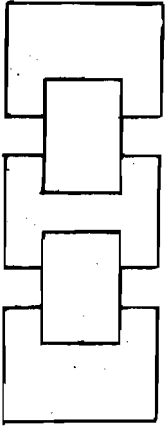
Wat de zionisten echter doen is eerst de sovjetburgers warm maken voor Israël en dan klagen over de moeilijkheden die daaruit voortvloeien.

Onlangs verscheen in de Monde (17.3.71) een artikel volgens hetwelk in Israël een wet werd voorgedragen, en mensen die nog niet in Israël zijn, doch daarheen wensen uit te wijden de Israëlische nationaliteit te verlenen.

Is het dan mogelijk dat binnen enkele maanden Israël er de Sovjet Unie van zal beschuldigen Israëlische staatsburgers te beletten naar hun land te gaan?

M.TANRET.

CENTRUM VOOR UNO-RECHT.

KAN EEN ONDERNEMENDE SECRETARIS-GENERAAL WERKELIJK ZOVEEL MEER VOOR DE UNO?

Begin van dit jaar gaf UNO-Secretaris-generaal Thant te kennen "dat hij helemaal niet van plan was na afloop van de huidige termijn zijn ambt nog verder uit te oefenen". Hiermee zet Thant dan een punt achter tien jaren Secretaris-generaalschap; hij bleef hiermee als derde SG ook het langst op zijn post. De eerste SG Trygve Lie, zag zich in 1953 verplicht zijn ambt over te dragen aan Dag Hammarskjöld - beide waren Skandinaviërs - omdat hij niet langer het vertrouwen genoot van de Sovjet-Unie. Hammarskjöld zelf kwam in 1961 in tragische omstandigheden om het leven, op een oogenblik dat hij wegens een verregaand persoonlijk beleid ook al niet meer voor honderd procent de beide grootmachten achter zich had. Dit persoonlijk beleid had trouwens het vertrouwen zelf in de functie van SG enigszins geschokt en slechts na-moeizaam heen en weer gepraat werd een akkoord bereikt tussen de grote mogendheden en wel rond een bescheiden Aziatische figuur Oe Thant, van wie dan ook werd verwacht dat hij minder gewaagd zou optreden. Kandidaten voor het nu vakante ambt ontbreken niet en kandidaten van min of meer neutrale landen maken natuurlijk de meeste kans. De UNO is echter in de laatste tien jaar zo geëvolueerd, dat men niet langer alleen nog rekening zal moeten houden met een mogelijk verzet van één der supergroten maar ook met de wensen van de derde wereld. Deze landen menen terecht dat voor hen in de UNO grote belangen op het spel staan en het is dan ook dubbel spijtig dat zij onder elkaar zo moeilijk tot een akkoord komen.

De mogelijkheid dat Thant door Thant zou worden opgevolgd is niet helemaal uit te sluiten. Het is immers niet de eerste maal dat de huidige SG bereid is zijn mandaat terug te geven. Ook aan het einde van zijn eerste vijfjarentermijn scheen hij er weinig voor te voelen de in vele opzichten ondankbare opdracht van SG nog langer te vervullen. Het bleek echter een onmogelijke opgave om een eensgezindheid

omtrent een andere kandidaat tussen de beide groten tot stand te brengen en Oe Thant kon tot een nieuwe ambtsperiode overgehaald worden. Hierbij gaf hij andermaal duidelijk te kennen dat hij de mogelijkheid tot een persoonlijk politiek optreden onontbeerlijk achtte voor de uitoefening van zijn vredesmandaat in dienst van de gemeenschap.

Dat persoonlijk politiek optreden van de SG schijnt wel een bijzonder controversieel probleem, dat altijd nog eens extra in de verf wordt gezet wanneer het opvolgingsprobleem aan de orde is. Dit is ook nu weer het geval. In de pers worden de realisaties van de Organisatie en het aandeel van de SG daarin onder het vergrootglas gehouden en over het algemeen wordt Thant dan verweten dat hij niet genoeg het initiatief heeft genomen, in gevallen waar de leden of de politieke organen van de UNO, hetzij de Veiligheidsraad of de Algemene Vergadering, tekort schoten. Tegen een persoonlijk optreden van de SG scharen zich doorgaans een aantal regeringen, die niet veel op hebben met het verlenen van bovennationale bevoegdheden aan internationale organisaties in het algemeen, of aan de UNO in het bijzonder. Frankrijk behoort tot de eerste, Rusland tot de tweede categorie. De financiële implicaties van zo'n persoonlijk beleid vormen nochtans niet het voornaamste argument. Niemand betaalt tenslotte graag voor de gevolgen van beslissingen, waaraan hij niet of nauwelijks deel heeft gehad.

Zo kreeg Thant onrechtstreeks de klappen voor de dure vredesoperaties in Kongo, die onder de dagelijkse verantwoordelijkheid van Hammarskjöld gestaan hadden: voortaan waakten de leden streng over de financiële gevolgen van vredesoperaties én over het politieke beleid van de SG. Zwaarder dan het financiële argument weegt de vrees door bij de tegenstanders van een eigen politiek optreden van de SG, dat hierdoor door de Secretaris en door de Organisatie, die kunnen gezien worden als resp. de spreekbuis en de uitvoerder van een interationale kollektieve wil, beslissingen zouden getroffen worden, die tegen hun nationale belangen zouden indruisen.

Dat was duidelijk het geval met Rusland dat aanvankelijk bijna welwillend stond tegenover Hammarskjöld's politiek in Kongo, tot deze uitviel ten nadele van de belangenstroming waarop Rusland haar aandacht had gekoncentreerd.

Het mag dan wel merkwaardig genoemd worden dat het voornaamste verwijt dat de pers - in de schaarse ogenblikken dat zij als spreekbuis van een echte internationale publieke opinie kan beschouwd worden - Thant toestuurde, precies is dat hij de organisatie niet heeft ingezet om op zijn minst een poging te ondernemen om in te gaan tegen de weinig vredelievende houding van bepaalde staten en wel heel in het bijzonder van de grootmachten.

Het leek mij daarom interessant voor de lezers van "VREDE" even dieper in te gaan op de eigenlijke functie van de SG in de Organisatie van de Verenigde Naties in haar huidige opvatting. Daarbij dient allereerst de mythe uit de wereld geholpen als zou het met de UNO heel wat beter gaan indien zij zou geleid worden door een Secretaris-generaal, die zich niet door de machtigen liet overbluffen. Om de goede reden dat de UNO in haar

huidige vorm van vredebewarend internationaal organisme (dwz. haar economische en sociale opdrachten terzijde gelaten) niet is ingericht om zich te "laten leiden" en in geen geval door een persoon, hij weze nog de knapste diplomaat.

Het behandelen van geschillen en conflictsituaties gebeurt in de UNO op basis van een na gemeenschappelijke besprekingen bereikte regeling, waarover wordt gestemd. Dit kan gebeuren in een beperkte afvaardiging van de ledengemeenschap, dit is de Veiligheidsraad, waar met een bijzondere meerderheid wordt gestemd, in die zin dat vijf permanente leden, met namen : Frankrijk, Engeland, Nationalistisch China, Rusland en de VS, er over een vetorecht beschikken. De getroffen besluiten hebben in de regel een verplichtend karakter wanneer de Raad van oordeel is dat er maatregelen moeten getroffen worden om een bedreiging of een verbreking van de vrede ongedaan te maken. Doch ook de Algemene Vergadering, dit is de ledengemeenschap in haar geheel, kan zich over een conflictregering uitspreken; dit gebeurt bij een tweederde meerderheid en door middel van aanbevelingen, die dus geen verplichtend karakter hebben.

Nu blijkt dat in de praktijk heel weinig conflicten langs deze weg geregeld worden. Dat is niet zozeer te wijten aan het veto, dan wel aan de manifeste afwezigheid van een reële vredeswil bij de statengemeenschap. En het hele stelsel beantwoordt perfect aan de - zij het dan geëvolueerde - reële machtsverhoudingen. Het veto werd in 1954 in het Handvest van de UNO opgenomen om de militaire machtigen van toen niet in een positie te brengen waarin zij zich verplicht zouden zien van die macht gebruik te maken tegen de statenkollektiviteit, met alle nare gevolgen van dien. Vandaag zou het alleen nog effectief gebruikt kunnen worden door de Sovjet-Unie of door de VSA (zoals U weet is Kommunistisch China nog altijd geen UNO-lid). De macht van deze twee staten wordt nu zo als werkelijk aanvoeld door de statengemeenschap, dat Rusland en de VS, dit formele veto eigenlijk best zouden kunnen missen, dat zij zelfs de hele UNO zouden kunnen missen. De Oost-West betrekkingen behoren nauwelijks nog tot het UNO-terrein en de Saltbesprekingen zijn ook al een goed voorbeeld.

Het niet aflatende nationalisme van de overige leden van de internationale gemeenschap kan een dergelijke uitholling van de beginselen van de Verenigde naties alleen maar in de hand werken.

De rol van de SG in dit systeem blijft volgens het Handvest hoofdzakelijk beperkt tot dit van een uitvoerend ambtenaar van de politieke beslissingen die door de Algemene Vergadering en de Veiligheidsraad worden getroffen. Eigen politiek initiatief beperkt zich tot het recht een aangelegenheid voor de Veiligheidsraad te brengen.

Wanneer nu de SG in vele geschillen en conflictsituaties op eigen initiatief een diplomatieke rol heeft kunnen spelen, wanneer hij bij zijn optreden de nodige steun krijgt van de regeringen van de lidstaten, wanneer hij soms ook door de

leden zelf verzocht wordt bemiddelend op te treden, wanneer hij tenslotte op hoog niveau de vertolker kan worden van een werkelijke vredesgezinde internationale opinie, wars van het opportunisme van de lidstaten, dan danken wij dit aan een driedelig feit.

Eerstens aan de verantwoordelijkheidszin en de persoonlijke moed van de drie Secretarissen die de UNO tot op heden heeft gehad. Ten tweede beantwoordt zijn functie van internationaal diplomatiek agent aan de behoefte van de internationale statenkollektiviteit aan een nieuw volstrekt neutraal, diskreet en permanent funktionerend diplomatiek medium. Ten derde danken wij deze ontwikkeling aan het vertrouwen dat de staten stellen in deze volstreekte neutraliteit.

En wanneer Thant uiteindelijk nog een rol kon spelen in het tot elkaar brengen van de partijen in de Cubakrisis, dan blijkt hieruit dat de SG door het prestige van zijn functie in de UNO en door het vertrouwen dat in hem gesteld wordt, ook buiten de organisatie, als het ware onafhankelijk, kan optreden, en wel daar, waar de organisatie zelf tot passiviteit is gedoemd, nl. op het terrein van de O.-W. betrekkingen. Hij kan dit echter slechts in zoverre hij de organisatie, dit is de ledengemeenschap, niet verloochent, zoniet brengt hij zijn mandaat en de functie zelf van SG in het gedrang.

Zo is ook Thant in zijn optreden erg gebonden aan de wil van de statengemeenschap. Deze wil of onwil uit zich o.m. in besluiten van de Algemene Vergadering en van de Veiligheidsraad, maar ook, en misschien wel vooral, in de machtspolitieken van de Staten zelf wanneer zij een negatieve houding aannemen tegenover een kollektieve behandeling van het probleem door de Verenigde Naties. En dan staat de SG machteloos tegenover conflicten zoals Vietnam of Biafra. Hij wordt zo onrechtstreeks tot het slachtoffer van de reële machtsverhoudingen, in de eerste plaats van de belangenpolitieken van de supergroten. Het nationaal opportunisme blijkt echter een kwaal te zijn die ook bij de minder machtigen en bij de kleine mogendheden stevig wortel heeft gevat. En zo worden de UNO en haar SG tot een zondebok van de machtspolitieken van de lidstaten, wanneer deze verkiezen hun conflicten niet aan de Organisatie voor te leggen of wanneer ze ze er alleen maar onder druk van hun nationale openbare opinie heenbrengen - zonder ernstig aan de oplossing ervan mede te werken, omdat een gemeenschappelijke bespreking in de UNO nu juist een gemakkelijke manier is om aan zijn directe verantwoordelijkheden te ontsnappen. Het is zo wel duidelijk dat een herwaardering van de beginselen van het Handvest dient gepaard te gaan met een herstructurering van ons internationaal en nationaal maatschappelijk bestel om te verhinderen - dat vaak artificieel benadrukte - belangen van bepaalde naties, of bevolkingsgroepen nog langer een bron van leed en onderdrukking kunnen worden voor anderen of voor de universele gemeenschap in haar geheel.

A. REGOUT
navorser UNO-Centrum

GYORGY LUKÁCS 86 JAAR.

GYORGY LUKÁCS WORDT 13 APRIL 86. Bij wijze van hulde zou ik voor Vrede een klein verslag willen schrijven van mijn onderhoud met Lukács tijdens de maanden oktober-november 1970, onderhoud die ik kon hebben dankzij de Hongaars-Belgische kulturele akkoorden. Buiten het feit dat dergelijke verslagen uiterst moeilijk te schrijven zijn staan we ook voor het probleem dat een groot deel van de Vrede-lezers Lukács wellicht niet voldoende kennen om een fundamenteel artikel over hem te maken. Dit is en dit wil op geen enkel ogenblik een verwijt zijn. Mijns insziens kennen slechts zeer weinig mensen het oeuvre van Lukács op grondige manier wat dan, in de eerste plaats, komt door de diversiteit van zijn werk zelf. Lukács is inderdaad een filosoof die ook actief is geweest op politiek gebied. Wat zijn filosofische bekommernissen betreft zou men een indeling in drie globale categorieën kunnen toepassen nl. deze van de zuivere filosofie, de politieke filosofie en de estetica, hier meer bepaald de literatuursociologie. Vnl. op dit laatste terrein is Lukács de laatste tijd weer in de pers gekomen en nl. door zijn werk - dat in de collection Ikées verscheen - over de Nobelprijswinnaar Soljenitsyne. het zou dus misschien niet slecht zijn eerst een korte biografie van Lukács naar voor te brengen waarna we enige citaten, of beter enige relevante delen uit dit werk over Soljenitsyne kunnen naar voor brengen.

Lukács werd geboren op 13 april 1885 te Budapest. Hij studeerde filosofie aan de universiteit van zijn stad en interesseerde zich vnl. voor de literaire problemen die zijn tijd kenmerken. Het is op zijn initiatief dat een vrij teater er het licht ziet waar stukken van Ibsen en Strindberg werden opgevoerd. Na zijn doctoraat te hebben behaald in 1906 begeeft Lukács zich resp. naar de universiteiten van Berlijn en Heidelberg waar hij kennis maakt met de vertegenwoordigers van de voornaamste filosofische scholen van dat ogenblik nl. Windelband, Rickert, Lask, Dilthey, Husserl, Simmel enz. Hij knoopt er vriendschappelijke betrekkingen aan met de socioloog Max Weber en de literaire kritiek Gundolf alsook met Thomas Mann (die hem als Naphta zal uitbeelden in zijn roman Der Aauberberg). Het resultaat van zijn esthetische studies vindt men terug in twee Het resultaat van zijn esthetische studies vindt men terug in twee voorname publicaties nl. "DIE SEELE UND DIE FORMEN" (1911) en "DIE THEORIE DES ROMANS" (1916). In 1915 keert hij terug naar Budapest. In 1918 wordt de Hongaarse kommunistische partij gesticht. Lukács sluit hierbij aan als gevolg van zijn contacten met een groep intellectuelen die onder invloed van de imperialistische oorlog zich hoe langer hoe meer door de arbeidersbeweging voelen aange trokken. In 1919 wordt hij door coöptatie lid van het centraal comité van de partij en wordt commissaris van de Volkskultuur in de regering Béla Kun. Het is wel interessant na te gaan wat de kulturele verwezenlijkingen zijn van die periode en hoe Lukács - in de schoot van de Radenrepubliek - de

problemen heeft gevoeld. Vergelijkingen met de Russische revolutie zijn hier mogelijk alhoewel de Radenrepubliek maar korte tijd stand heeft gehouden. De problemen i.v.m. de cultuur stelden zich echter eerder op het idealistische vlak zoals trouwens op dat zelfde ogenblik ook in Rusland. Lukács had zijn ministerie als volgt ingericht : elke kunst of beter alle kunstenaars van één richting waren bijeengekomen en hadden een eigen bureau verkozen, het was dat bureau en dat bureau alleen dat de eisen van de kunstenaars uitdrukte zonder nochtans bepaalde richtlijnen op te leggen (alle kunstvormen waren dan ook toegelaten). Aldus kwam men tot een intieme samenwerking met kunstenaars die ook niet speciaal kommunisten waren zo waren Bela Bartok en Kodaly bvb verantwoordelijk voor de muzieksectie, Karoly Kernstok voor de sectie van de plastische kunsten. Het is trouwens merkwaardig dat deze Kernstok eerder een klassiek schilder was naast mensen zoals Lajos Kassak die dan meer in suprematistische of constrictivistische zin schilderde en samen met Moholy-Nagy het "Buch Neue Künstler" uitgaf. De witte terreur die volgde als reactie op de Radenrepubliek verbande hem (alsook de andere leden van de regering en een deel van die kunstenaars (rouwens) als het ware naar Oostenrijk en Duitsland. Zijn politieke gedachte gaf aanleiding tot drie basiswerken nl. het door hem later bekritiseerde (afgezworen) maar steeds als basiswerk te aanzien "GESCHICHTE UND KLASSENBEWUSSTSEIN" van 1923, "LENIN" die daarop volgt in 1914 en die men als een verbetering van zijn "Geschichte und Klassenbewusstsein" mag zien terwijl het toch nergens meer op praktischen en realitischen punten ingaat en tenslotte in 1926 "MOSES HESS". Reeds van 1929 tot 1931 te Moskou verblijvend aan het Instituut Mar Engles vestigt hij er zich definitief vanaf 1931 en werkt hij er aan het Filosofisch Instituut van de Academie van Wetenschappen. In 1944, na de nederlaag van het fascisme keert Gyorgy Lukács naar Budapest terug. Hij wordt er professor van kunstgeschiedenis en estetica aan de universiteit van deze stad en publiceert talrijke kritisch literaire werken die hem de naam bezorgd hebben van

de "MARX VAN DE ESTETIKA". Hij wordt eveneens lid van de Akademie van Wetenschappen en parlementair van zijn land. In 1951 stopt hij - niet langer akkoord met de door zijn land gevolgde stalinistische politiek - alle politieke activiteit.

In 1956 neemt hij deel aan de Hongaarse revolutie. Hij wordt minister van cultuur in de regering van Imre Nagy. Na de mislukking van de opstand vlucht hij in de Yougoslavische ambassade in november 1956. Gedurende enkele maanden verbannen in Roumenië keert hij in 1957 terug naar Budapest. In 1967 wordt hij op zijn eigen aanvraag terug lid van de kommunistische partij.

Dit laatste wil niet zeggen dat Lukács geen kritieken heeft tegen bepaalde vormen van het door hem voorgestane sociale systeem. Kritieken die zonder enige twijfel noodzakelijk zijn en door de leiders aldaar aanvaard worden - in bepaalde mate althans. Men hoort hier dikwijls de opwerping als zou Lukács opgesloten zijn, geen mogelijkheid tot vrij spreken hebben enzov. Bepaalde tegenstanders van Lukács in Hongarije vinden het net andersom en menen dat Lukács té veel bewegingsvrijheid heeft in die zin dat alle studenten die ik gezien heb en waarmee ik heb kunnen diskuteren vrij enthousiast zijn over de 86 jarige filosoof - doctor honoris causa van de Universiteit Gent - bij wie ze om de haverklap binnen lopen. Dit is trouwens misschien een grote les die ik naast de esthetische beschouwingen en de politieke kritieken die de oude meester mij meegaf zal onthouden nl. de onbeschrijfelijke warmte, sympathie, gastvrijheid en de eenvoud van de "Marx van de esthetiek". **VEEL VAN ONZE "GROTE MANNEN" ZOULDEN HIERUIT EEN LES KUNNEN TREKKEN.**

NB. Lukács geniet ook grote bekendheid en waardering in Westuropa - een teken hiervan : vorig jaar werd hij doctor honoris causa van de Rijksuniversiteit Gent. Hij is de eerste marxistische denker aan wie deze eer te beurt viel.

Uit "Soljenitsyne" door G/ Lukács, Paris, Gallimard, 1970. (pp. 17.18/pp. 27.28) Neuwid - Berlin, H. Luchterhand, 1970.

Het socialistisch realisme heeft vandaag als primordiale taak de kritiek van de stalinistische periode tot het einde door te zetten. Dit is zonder enige twijfel de essentiële taak van de socialistische ideologie in zijn geheel, maar ik zal me hier houden aan het literaire domein. Opdat het socialistisch realisme, dat als gevolg van de stalinistische periode in een misprijzend epiteton werd veranderd - zelfs in de socialistische landen -, terug de hoogten zou bereiken van de jaren twintig moet het zijn weg volgen en de werkelijke mens van deze tijd in vorm brengen. Deze weg gaat nochtans verplichtend langs een waarachtige afschildering van de stalinistische decennia met al hun monsterachtige moorden. De sectaire bureaucraten verzetten zich ertegen met als argument dat men het verleden niet moet uitpluizen maar zich enkel moet hechten aan het heden. Het verleden zou het verleden zijn, een volledig voorbijgane waarvan geen enkel spoor meer in het heden zou overblijven. Dergelijke verklaringen zijn niet enkel leugenachtig - het volstaat te zien dat op welk punt de kulturele stalinistische bureaucratie tot op dit ogenblik sterk is om zich daar rekenschap van te geven - maar ook totaal aberrant.

De socialistische wereld gaat vandaag de weg op van een renaissance van het marxisme, met als enig doel de herstelling van de door Stalin gedegenaturaliseerde methodes, doch ook en vnl. om de nieuwe feiten met de hulp van de oude zowel als de nieuwe methodes van het authentiek marxisme te beschouwen.

Het is hetzelfde met het socialistisch realisme op het literaire vlak. Willen doordrijven wat men tijdens het stalinisme onder die naam huldigde zou tot een impasse leiden. Ik ben er van overtuigd dat zij die het socialistisch realisme vandaag vroegtijdig begraven zich vergissen als zij alles wat sedert het expressionisme en het futurisme het licht zag "realisme" noemden en de naam socialistisch laten vallen. Als dus de socialistische literatuur terugkomt tot haar diepe wezen en dat met haar eigen middelen, als zij dus haar gevoel voor artistieke verantwoordelijkheid vindt tegenover de grote problemen van het ogenblik,

kunnen onvermoede krachten zich ontwikkelen en haar in die richting stuwten. In dit proces van verandering en hergeboorte dat een radicale ommekeer betekent t.o.v. het socialistisch realisme // de stalinistische periode zijn de verhalen van Soljenitsyne een mijlpaal in de weg naar de toekomst.

De oorlog is bij velen zo alledaags geworden, dat men er zich blijkbaar over verbaast, wanneer een zeker iemand er geen behagen in schiept.

Erasmus

LEZERS SCHRIJVEN

ONDERGRONDS GEWOEL

Ten tijde van de Volkenbond stuurden Stresemann en Briand ernstig aan op verstandhouding en ontwapening. Groeperingen van extremistische nationalistes in Frankrijk en Duitsland begonnen op slag vuurhaarden aan te leggen, hierin gesteund door de industriele kapiteins wier zaken slechts bloeiden bij onenigheid en volkerenhaat. Tot wat het geleid heeft is bekend.

Nu dhr. Willy Brandt in Bonn een politiek van toenadering met het Oosten voert, treedt de "Aktion Wiederstand" van de NDP. naar voor, gesteund door de kapitalistische en industriele machten, om roet in het eten te werpen. Sociaal-demokratische overwinningen betekenen voor hun belangen, nederlagen! Met hun geld spuiten ze nu nieuw fascistisch bloed in de aderen, het patriotisme eksploiterend dat immer bereid is het vuur in het kruisvat te werpen!

Aan de vrede en de liefde is niets te verdienen! Dus stempelen ze vredesgezinden verraders en liefdebedrijvers immoralisten!

De aanslag die op Brandt beraamd was, de ontvoering (van een verkeerd kind) die plaats had, tonen dat ze niet vies zijn van de middelen! Wie men niet kan omkopen moet men opknopen! Als het er om gaat het woord verdienen met grote V te schrijven, dan waden ze lustig zingend door broederbloed!

Erken de tekens.... Het zijn oorlogswee-beladen wolken!

Amerika, zich voorbereidend op uit Vietnam weg te trekken waar het geen eer kan halen, is druk doende "over-tollig" materiaal te verliezen in Cambodja en Laos. Dat spaart het kostbaar transport van verouderd materiaal uit! De Amerikaanse nijverheid kan haar orderboekjes weer vullen!

Israël (geïnstrueerd door Amerika?) hetst tegen Ruslands jodenvervolgning. Maar wat zou Israël aanvangen met een intocht van 3 miljoen joden? Het heeft nu al "levensruimte" tekort? Doch dit mee-hetzen wordt wellicht gehonoreerd met wapenleveringen, en zo snijdt het mes aan twee zijden!

Engeland wenst Zuid-Afrika te wapenen. Het verloochent hiermede een politiek die het in Rhodesië volgde! De zwarte opstandigheid kon de blanke overheersing ees ten val brengen en tegen het mensenrecht en voor het geweld trekken allen aan een lijn!

Aan "rechtdoen" is evenmin iets te verdienen dan aan het bedrijven van liefde.

Met het klatergoud van het patriotisme en de eskalatie van het nationalisme jaagt men de lui in 't geweer.... en de wapenhandel, de oorlogsuitrusting, dat garandeert zowel "ons dagelijks brood". Daar lood dodend is? Och, ster-ven moeten we immers toch! Laat er dan iemand van profiteren.

GEERT GRUB

3-2-'71

GELUKWENSEN

"...Al behoor ik wel tot de zwijgende meerderheid van uw lezers, toch wens ik even deze stilte te doorbreken om U te feliciteren voor uw werk en uw tijdschrift. Ik kan me voorstellen dat zo'n aanmoediging, hoe klein ze ook is, plezier moet doen en dat een beetje plezier temidden van de rompslomp dat zo'n tijdschrift achter zich aansleept wel een opkikkertje betekent..."

W.L. - Zonnebeke

"Doe zo verder met "Vrede"..."

G.D. - Tongeren.

ASOUANDAM

Het mag toch wel gezegd worden dat, terwijl in Vietnam de Amerikanen met chemische wapens de natuur vernietigen, de Sovjet-Unie, met de bouw van de Asouandam, heeft bijgedragen tot het bevruchtbaar maken van duizenden vierkante kilometer nieuwe landbouwgrond.

Zo sommigen in ons land als gevolg van tal van vooroordelen dergelijke realiteit niet objectief kunnen of willen beoordelen dan is dit zeker niet het geval met de volken van de derde wereld.

I.C. - Brussel

HARELBEKE

SAMENSTELLING NIEUW BESTUUR B.U.V.V.

Leden : Libert Willem - Guy Vandamme - Kris Christiaans - Lucien Dewaegenaere - Lucien Deschuymere - Jeannine Destadbaeder.

ANTWERPEN

SECRETARIAAT GEWESTELIJK COMITE B.U.V.V. ANTWERPEN.

Voorzitter - Staf Schmidt - Dr. Juris O/voorzitter : Jan Van Calsteren - leraar

Secretariaat : Frieda Van Gorp - lerares, Jos De Smet - metaalbewerker.

Schatbewaarder : Jos Wolles - bedienende.

Verspreiding "Vrede" : Jan Steiner - gepensionneerde.

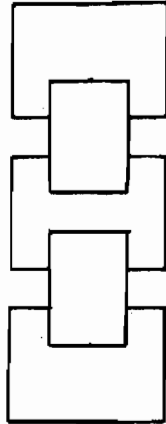
Leden : Josse Relecom - Remi De Deyster.

Voorzitter : Edmond Fransens - leraar - Schepen van Harelbeke.

Secretaris-Penningmeester : Aimé Holvoet.

BIJDRAGE
VAN HET
COLAM

centrum
oriëntatie
Latijns-
Amerika
te Roermond

WATERNOOD EN WATERSNOOD

VAN TE WEINIG
naar
TE VEEL

Het Noordoosten van Brazilië heeft zijn eigen folklore. Het heeft ook zijn eigen uitingen van volkse kunst. Het laat aan de buitenlander "een ander Brazilië" zien. Het is helaas ook het gebied van de "flagelados" : de door droogte gegeselden. Maanden en jaren valt er geen druppel regen : het land ligt in een harde ruwe brokken gebarsten in eindeloze uitgestrektheid, en noch mens noch dier vindt er iets eetbaars op de uitgestrekte vlakten.

Maar nooit zijn deze flagelados er erger aan toe, dan wanneer droogte én watervloed tegelijk op hen neerkomen. En dát gebeurt in het afgelopen jaar, in 1970.

Als de regens in dit land zich netjes houden aan de periode, waarin ze moeten vallen, dan kan de getaande landbouwer zijn vreugde nauwelijks verbergen. Het pootgoed, dat hij zich letterlijk uit de mond heeft gespaard, vertrouwt hij toe aan de aarde, in de zekerheid, dat er straks voedsel zal zijn voor zijn afgemagerde kroost : overlevenden, die deel uitmaken van de 30 t.h. die de eerste levensjaren aan de dood ontsnappen. Ze zijn nu het lange gevecht om lijfsbehoud tegen de aanvallen van de natuur begonnen.

De droogte is koppig.

De enigste, die haar op de duur aan kan, is de nog koppiger kleine ezel, die je overal in het Noordoosten ontmoet. Padre Vieira noemt hem in een van zijn preken "de broer van de Setanejo"(bewoner van de halfwoestijn).

De droogte komt langzaam.

Ze biedt de mens nog gelegenheid om weg te trekken naar minder getroffen gebieden. Hij kan wegtrekken naar de stad. Maar de "veiligheid" te midden van de stadsbewoners, die steeds op gewin uit zijn, heeft voor Sertanejo een bittere bijmaak.

Verbleekte skeletten, dorre vlakten, levende doden, mensen die voorttrekken over wegen, die nergens heen leiden : dat is het beeld van het Noordoosten reeds vanaf de tijd van de monarchie.

Don Pedro II, keizer van Brazilië in de tweede helft van de

negentiende eeuw, wilde persoonlijk de gevolgen van de moordende droogte in de staat Ceará, met haar nasleep van dood en verderf kennen. De helft van de bevolking van die staat, 500.000 mensen, stierven door honger en dorst en door het eten van vergiftigde wortels.

De Keizer sprak toen de voor onze oren pathetisch klinkende woorden : "Ik zal de laatste edelsteen van mijn kroon verkopen om het probleem van de droogte te beperken of geheel op te lossen".

De keizerskroon staat vandaag in het museum van Petropolis.

Einde 1877 kreeg men inzicht in de juiste proporties van de tragedie van Ceará. De Graaf D'EU stelde een commissie van onderzoek in om het probleem in zijn geheel te overzien.

Als noodoplossing volgde : (let wél, geachte lezer, in 1877!) :

"OVERPLAATSING, DUS MIGRATIE, VAN DE BEVOLKING, DIE GEEN BESTAANSMOGELIJKHEID HEEFT, NAAR HET AMAZONEGEBIED IN DE RUBBERCULTUUR".

Conde D'EU verdween van het toneel, de commissie evenzeer, maar wat bleef was de droogte, die bleef toeslaan in een bijna vaste cyclus, met kennelijke voorkeur voor het bijbelse getal : zeven.

De geschiedenis herhaalt zich.

De droogte van de Sertao inspireerde de bekende schrijver Euclides da Cunha tot het schrijven van zijn beroemd woordenboek : "Os Sertoos".

Gevolg hiervan was, dat de toenmalige president van Brazilië, Rodrigues Alves in 1906 tot de slotsom kwam :

"HET IS ONVERANTWOORD OM DIE CRISIS TOT HAAR HOOGTEPUNT TE LATEN KOMEN' ALVORENS HULP TE VERLENEN".

Uit de lijvige verslagen die zich op het presidentieel bureau omspalden, kwam een dubbel plan naar voren :

A : WATERKERINGEN BOUWEN OM HET KOSTBARE REGENWATER VAST TE HOUDEN;

B : MIGRATIE VAN DE BEVOLKING NAAR DE STATEN MARANHÃO EN PARA, WAAR TOEN DE RUBBERCULTUUR HAAR HOOGSTE "BOOM" BE-REIKT HAD.

De plannen waren klaar.

De president verdween.

De droogte bleef komen.

Droogtes zullen zich steeds herhalen in het Noordoosten. Het tragische is, dat DEZE CALAMITEIT STEEDS MIS-BRUIKT WERD EN WORDT TOT POLITIEKE DOEL-EINDEN, met de bekende slogan :

"WIJ ZULLEN DE DROOGTE UITBRANDEN TOT ELKE PRIJS".

De geweldige droogte van 1919 vond aan de regering een man uit het Noordoosten zelf : Eptacio Pessoa.

Het waren gouden jaren voor Brazilië geweest tijdens en onmiddellijk na de Eerste Wereldoorlog. Hij contacteerde buitenlandse maatschappijen tot een bedrag van 150 miljoen dollars tot het uitvoeren van diverse werken tegen de droogte in het Noordoosten. Maar reeds in 1920-21 kwam er plotseling een einde aan de roes van onuitputtelijke rijkdom; er volgde een zware financiële crisis.

Zo goed als niets was er gebeurd, en Eptacio moest de kritiek gelijk geven, die de bekende maarschalk Rondon uitte op zijn beleid in het Noordoosten.

Zijn opvolger, Washington Luiz, was aan het bewind gekomen met onder meer deze boodschap aan het Noordoosten:

“BESTUREN IS WEGEN BOUWEN”.

Met een lege schatkist viel er echter niets te bouwen. Er gebeurde niets gedurende zeven jaren. Maar hij had geluk, want tijdens zijn bestuur kwamen er ook geen uitzonderlijke droogtes voor.

“DE ONBETROUWBAARHEID VAN HET KLIMAAT EN DE ONVERGEEFLIJKE ZORGeloosheid ANDERZIJDS SPANNEN SAMEN OM HET NOORDOOSTEN TOT EEN OORD VAN LIJDEN TE MAKEN”.

Dat waren woorden van president Getulio Vargas in 1930. Hij geeft zijn minister van verkeer José Americo, een Noord-oosterling, opdracht tot het nemen van maatregelen om rampen te voorkomen. Grote sommen worden er besteed, en daaraan is het te danken, dat in 1931 zo'n 200.000 Sertao-bewoners van een wisse hongerdood werden gered.

In 1958 dreigde de ramp van 1877 zich te herhalen. Het op het laatste moment instellen van een luchtbrug voorkwam nog juist een massale sterfte.

De bouwer van de nieuwe hoofdstad Brasilia, president Kubitschek, heeft ook zijn mening over het Noordoosten. “ALLES IS TOT NU TOE MISLUKT, EN ZAL BLIJVEN MISLUKKEN, ALS MEN DE ZAAK NIET GRONDIGER AANPAKT”.

Zijn econoom Celso Furtado zoekt de diepere oorzaak van alle ellende, en hij stelt vast : “Het probleem van het Noordoosten is niet de droogte, maar wel de armoe en ellende waarin die mensen daar leven. De zwakke basisstructuur is oorzaak, dat de bewoners steeds leven in een “struggle for life”.

Uit deze visie werd geboren de zogenaamde SUDENE : een regeringsdienst tot ontwikkeling van het Noordoosten. In de naam ligt hier de doelstelling voor “ontwikkeling”, terwijl in de vroegere naam DNOCS : Departamento Nacional das Obras Contra a Sêca, (Department voor de werken tegen de droogte). deze laatste booswicht met name genoemd was.

Maar 1970 werd opnieuw een rampjaar.

Langs de nu gebaande wegen vluchtten 130.000 “flagelados” onder de gesel van honger en dorst weg uit hun woonplaatsen.

Aan de benedenloop van de rivieren, waar nog een beekje water doorheenstroomt, zetten ze zich neer in de droge bedding, in geïmproviseerde hutten.

En dan komt de grote ramp.

Wie wegvluchtte voor de watersnood van “te weinig”, wordt nu het slachtoffer van een andere watersnood : die van het “te veel”.

Terwijl iedereen zich bezorgd maakt over de droogte, de niet-getroffenen met geld en goed de verhongerden helpen, de regering maatregelen treft om de ellende te verzachten, beginnen zwarte wolken zich samen te pakken boven de Sertao en tot aan de kust. Het licht krijgt een onheilspellende kleur. En plotseling, te midden van de droogte, breekt er een zondvloed los. Het is, of het al sinds maanden opgespaarde water neerstroomt uit de gescheurde luchten. Als bandjirs rennen de watermassa's door de rivierbeddingen, slaan over hun oevers heen, overspoelen steden en dorpen. Ze treffen 43 steden en dorpen, en maken 45.000 mensen dakloos.

HET SCHAMELE RESTJE BEZIT, DAT DE SERTAO-BEWONER MET ZICH HAD MEEGEVOERD, EN DAT HIJ VEILIG WAANDE OP DE DROE OEVER IS MEEGESLEURD. VELEN KONDEN ZELFS HET LEGE LIJF NIET REDDEN : ZE KWAMEN IN HET WATER OM. DEZE CALAMITEIT HEEFT ZELFS DANTE IN ZIJN HELLE-OMGANG NIET VOORZIEN.

Predident Emilio Medici gaat zich persoonlijk op de hoogte stellen.

- “Ik heb de mensen gezien in voden, families met tien kinderen, de meete met minstens vijf, dakloos, samengehurkt ergens op een plek die droog bleef. Werkeloos zitten de mannen neer. Ik heb dat alles gezien, en in mijn verbeelding zag ik ook datgene, wat ik niet gezien heb. Nooit in mijn leven heeft mij iets meer aangegrepen. Dit is een brutale uitdaging aan mijn wil. Nee, hiermee conformeer ik mij niet.”

“DIT MAG ZICH NIET HERHALEN”.

Zijn oplossing ?

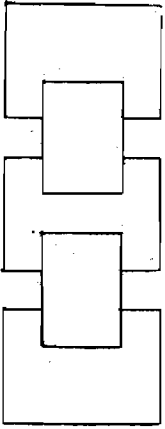
HIJ VAARDIGT ONDER ANDERE EEN DECREET UIT, WAARIN PRIORITEIT GEGEVEN WORDT AAN DE BOUW VAN TRANS-AMAZONICA, DE GIGANTISCHE VERKEERSWEG DWARS DOOR HET AMAZONE-GEBIED.

Voor de zoveelste maal in de historie richt de blik zich naar het Amazone-gebied als redding van het Noordoosten.

Zal dit de oplossing worden ?

Zal dit de redding brengen, de overwinning op de droogte ?

Charles Donker
Roermond

MINDERHEIDSPROBLEMEN IN EUROPA

door Dr. H. Wouters
verslaggever Marcel Vanblaere.

"Zo er 10 jaar geleden vanwege mijn toehoorders alleen belangstelling bestond voor de wetenschappelijke en/of folkloristische aspecten, dan wordt er thans meer uitleg gewenst over de politieke gedragingen van de minderheidsvolkeren in Europa".

Dit waren de inleidende woorden bij een belangwekkende beschouwing van Dr. H. Wouters voor de VOLKSHOGESCHOOL OOSTENDE op maandag 8 februari ll.

De strijd voor onafhankelijkheid of bepaalde vormen van autonomie in Zuid-Tyrol en Alto Adige, een tiental jaren geleden, werd tegenover de buitenwereld verklaard als de naweeën van het fascisme. De boerenrevolten in Bretagne werden uitgelegd als de gevolgen van economische moeilijkheden in Frankrijk. Pas toen de nationalistische partij van Schotland succesrijke verkiezingen kende, en het volk van Wales zich liet "horen" door het opblazen van bruggen en drinkwaterleidingen, begon de belangstelling te groeien voor een paradoxaal verschijnsel dat heden scherpe vormen aanneemt over het naar eenheid strevende Europa.

Het proces van Burgos heeft onlangs de landen van het continent opnieuw geconfronteerd met de vrijheidsdrang van mensen die één volk vormen en die zich onderdrukt weten in hun eigen levenswijze door "een vreemde overheerser".

EUROPESE VOLKEREN BEDROGEN DOOR HISTORISCHE POLITIEKE STRUKTUREN.

Na de Franse revolutie, einde 18e eeuw, verkondigde men de grenzen voor altijd te hebben vastgelegd, overeenkomstig

de uitgestrektheid van het grondgebied dat door een "volk" was bewoond. Als "volk" bedoelde men de groep mensen die het bewustzijn koesterden samen te horen door een gemeenschappelijke taal en cultuur.

Het is nochtans duidelijk dat de huidige landsgrenzen werden bepaald door politieke verdragen na militaire tussenkomsten en oorlogen.

Ter verduidelijking haalde de spreker Frankrijk aan dat zich immer onderscheidde door taal en cultuur die, doorheen de geschiedenis, wereldwijd werd verspreid. Nog leven buiten de Franse grenzen miljoenen franssprekenden in aanzienlijke groepen; anderzijds wonen binnen deze grenzen Bretoenen, Elzassers, Catalanen, Basken, enz... elk met specifieke taal, zeden en gebruiken. Een paar eeuwen intense verfransing heeft deze oerkulturen niet kunnen vernietigen.

Behalve in IJsland, waar de geografische afzondering voor een "zuiver" volk zorgde, zijn de groepen die zichzelf bewust beschouwen als behorende tot één en dezelfde stam, verspreid over verscheidene staatkundige gebieden of zijn ze opgenomen met andere volkeren binnen bepaalde landsgrenzen.

Zo zijn Grieken, Albanezen, Catalanen en Fransen in aanzienlijke groepen, aan te treffen in Italië. Ze worden overigens gewoon bestempeld als Italiaanse staatsburgers. Zo leven 1 miljoen Bretoenen met eigen Keltische taal en cultuur als Franse onderdanen. 3 Miljoen Basken aan weerszijden van de Pyreneeën. En in Europa bestaan zowat 7 miljoen Macedoniërs en evenveel Catalanen onder, voor hen, vreemd staatsgezag.

EUROPESE DEKOLONISATIE ?

Zo bepaalde volkeren in Europa geen kans kregen tot eenheid of autonomie, dan is dit te verklaren, aldus Dr. Wouters, aan het feit dat hun streven, door de centrale machten werd doodgezwegen of onderdrukt, zonder dat de buitenwereld hiervan een vermoeden had.

Door de veelvuldige contacten kunnen deze minderheidsgroepen vandaag de dag echter beroep doen voor hun eisen op de internationale publieke opinie. Onder druk van internationale sociale bewegingen veranderen de Europese politieke verhoudingen en structuren langzaam maar zeker.

Ook de verhoudingen en objectieven binnen de "nationale bewegingen" wijzigen zich. Als voorbeeld werd gerefereerd naar de "Vlaamse Beweging" van 1900 en nu. Toen deze rond de eeuwwisseling voor een "cultuur-geknakte-maatschappij-vol-ellende" stond, riep zij, als enig verweermiddel en aanmoediging, het "grootse verleden" van het Vlaamse volk op. Deze romantiek is nu voorbijgestreefd en belachelijk in de ogen van de moderne vlaamsgezinden die thans met economische "motieven" zijn zaak verdedigt.

Maar zo vergaat het ook andere minderheidsgroepen, die op cultureel gebied belagerd worden door hun centrale macht.

Ook zij grijpen terug naar de "grootheid" van het verleden en door de overheid wordt enkel de "folklore" gelaten en geduld als "eigenaardigheidje van de streek".

REBELLIE ALS ANTITHESE.

Dergelijke groepen worden dan als kulturele "antiquiteiten" naar het buitenland gestuurd waar zij de vertegenwoordigers worden geacht van "conservatieve" elementen. In werkelijkheid nemen deze minderheden heel dikwijls - volgens de dialectische antithese - de tegenovergestelde houding aan van de algemene gedragslijn der gevestigde machten.

Zo zijn de Friesen de anti-kerkelijken en de anti-royalisten in het Hervormde en Koningsgezinde Nederland. Zo ook heeft Wales zich duidelijk uitgesproken tegen het Kongingschap. Zo volgen de Basken eerder een linkse koers tegen het rechtse Spaanse bewind.

EUZKADI of het BASKENLAND.

Dhr. Wouters meent dat men maar over het begrip "volk" kan spreken wanneer zich een aanzienlijk deel van de bevolking "een" voelt en ook een sterke wens uit zichzelf te besturen.

Dit is het geval met de Basken, maar de spreker zocht toch nog naar andere redenen die de Basken als afzonderlijke groep kenmerken.

Een ANTROPOLOGISCHE eigenschap bij de Basken is dat zij als enig volk in West-Europa tot een zuivere en afzonderlijke bloedgroep behoren waarin de resusfactor ontbreekt.

De TAAL is in essentie verschillend van de hen omringende Indo-Europese talen, en wordt geklasseerd onder de polysynthetische talengroep, gebruikt door oer-indiaanse stammen van Midden en Zuid-Amerika. Dit wil niet zeggen dat het Baskisch ras enig verwantschap zou vertonen met deze stammen, maar wel dat zij "toevallig" hun zinnen en begrippen op dezelfde wijze, grammaticaal vormen.

Hun KUNSTUITINGEN herinneren sterk aan de eerste beschavingskulturen uit het Middellandse-Zee gebied. Zo vindt men de wijze waarop een typisch fluitje, met één hand wordt bespeeld terug op wandschilderingen uit het neolithisch tijdperk.

De Basken hebben een eigen en streng RECHT dat volstrekt geen gelijkens vertoont met het Germaanse gewoonterecht of het algemeen verspreide Romeinse recht.

HET BASKISCH "HUIS".

Wel heel apart is het feit dat ieder Bask behoort tot een "huis" (in de betekenis van een Geslacht). Dit brengt mee dat elk individu naast een familienaam ook een "familiehuisnaam" bezit.

Dergelijk "huis" vormt een eenheid, verbonden door bezittingen onder het gezag van één huishoofd. Hij centraliseert

in zijn persoon de 3 traditionele machten : de beslissende, uitvoerende en rechterlijke macht. Hij duidt soeverein de erfgenaam aan in erfeniszaken en daardoor alleen al komen de Basken voortdurend in konflikt met de "overheersende" Franse en Spaanse wetgeving.

Ook hun folkloristische dansfeesten, waar elk geslacht hun eigen dansen uitvoeren, zijn in Europa overbekend door hun "eigenaardig" voorkomen. De uitbeelding van tweeslachtige wezens zoals "katvis", "manvrouw" en "paardmens" lijken sterk op de ritens van de voorhistorische volkeren.

DE ONDERDRUKKING.

Dr. Wouters besluit hieruit dat de Basken een "waarachtig" volk zijn met een sterk eigen gezag en recht, die een eigen "leven" hebben kunnen leiden tot... de Franse Revolutie en de nasleep van het Napoleontisch recht in botsing kwam met het rechtssysteem van de Basken.

Uit naam van de "gelijkheid en de vrijheid" werd het gebruik van de eigen volkstaal destijds voor het eerst verboden ten voordele van het Frans.

Anderzijds genoten zij onder de Spaanse Republiek (1936) een grote mate van autonomie met eigen president, diplomatie, constitutie en leger. Derhalve kozen zij, hoewel streng Rooms-Katholiek, de zijde van de Regering in de Spaanse burgeroorlog. Met moeite wist Franco in 1937 deze Baskische provincies te veroveren. Daarom riep hij de sinistere hulp van Hitler die zijn "Stuka's" opdracht gaf de stad GUERNICA volledig te verwoesten.

Nadat 600.000 Basken sneuvelden, begon de repressie die vele duizenden fusilleerden en honderdduizenden deed uitwijken naar Zuid-Amerika en naar de Baskische provincies in Frankrijk.

Achteraf deed de huidige Spaanse regering een poging om de eeuwenoude cultuurhistorische taal uit te roeien door onderwijs van het Spaans, door militair verbod het baskisch te spreken op straat en zelfs in de kerk. Dr. Wouters gaf lezing van een militair bevelschrift d.d. 2.11.1949 waarbij grafinscripties in het Baskisch onmiddellijk dienden te verdwijnen voor een gelijkaardige intentie in het Spaans.

NIEUWE HORIZONT.

De spreker meent dat de evolutie van de strijd der minderheidsgroepen meer en meer invloed laat gelden op de tendens om in alle gebieden en landen het ECONOMISCH REGIONALISME te laten zegevieren op het eng STAATKUNDIG NATIONALISME en dit niettegenstaande de zucht naar EUROPESE EENHEID en GEMEENSCHAPPEN.

Mede dank zij de uitgebreide communicatiemogelijkheden van deze tijd, maken dergelijke minderheidsgroepen een reële kans op zelfbestuur, indien ze dus een politiek van economisch-regionalisme aankleven.

OPROEP VOOR CHILI

Bezorgd om de steeds toenemende druk van de Verenigde Staten op de regering Allende in Chili hebben een aantal Professoren van de Vrije Universiteit van Brussel, zich in bijgaande oproep tot de openbare opinie gericht. In deze verzoeken zij zich bij hen aan te sluiten ten einde van de Belgische Regering te bekomen dat zij druk zou uitoefenen op deze van de Verenigde Staten opdat deze zich onthouden van iedere inmenging in de binnenlandse politiek van Chili.

We nodigen onze lezers uit aan deze oproep gevolg te geven.

Indien er ooit een aanleiding is geweest om onze steun te laten horen, dan is het wel de bedreiging die wordt geuit tegenover de regering Allende in Chili door de Amerikaanse ultra's.

De krisissfeer tussen Washington en Santiago kan ongetwijfeld uitmonden op een interventie van de V.S., strijdig met fundamentele rechten van een soeverein land, waaronder in de eerste plaats dat van territoriale integriteit en niet-inmenging in binnenlandse aangelegenheden.

Het komt ons voor dat het een plicht is voor al de landen die deel uitmaken van de Nato hierin niet passief te blijven.

Ook stellen wij U voor de hierbijgaande verklaring te onderschrijven, teneinde ze aan de leden van de Regering te laten worden.

Wilt U, indien U met deze verklaring akkoord gaat, bij hoogdringendheid Uw instemming bekend maken aan één van de vier initiatiefnemers.

F. De Pauw,
Waterloolaan 58, 1000 Brussel
B. De Schutter,
Herderstaflaan 78, 1160 Brussel
P. Frantzen,
Hubert Coenestraat 11, 1160 Brussel
W. Verougstraete,
P. Lautersstraat 15, 1050 Brussel.

MOTIE

In alle ontwikkelde landen wordt ingezien, en door al wie nadenkt ook gezegd en geschreven, dat het lot van de wereld in de komende jaren afhangt van de oplossing die zal worden gegeven aan de economische achterstand van de zg. ontwikkelingslanden.

Onlangs werd door de Regering van de Verenigde Staten bekendgemaakt dat zij bereid was met ieder land van Latijns-Amerika samen te werken, ongeacht zijn ideologie, mits dat land de belangen van de V.S. en van het interamerikaanse systeem niet schaadt (President Nixon - 25.2.71).

De financiële instellingen van de V.S. kunnen weliswaar vrezen dat de investeringen die zij in Chili hebben gedaan niet meer de vroegere winsten opleveren, maar het kan niet worden geloofd dat het in stand houden van deze aanzienlijke winsten rechtstreeks verband houdt met het bestendigen van de onderontwikkeling in dit land.

Het gevaar is niet denkbeeldig dat bovengenoemde economische beslissingen in Chili worden bekampt, rechtstreeks of onrechtstreeks, door geweld, bv. onder de vorm van een hulp geboden aan interne oppositiegroepen, eventueel uitmondend op militaire interventie van de Amerikaanse strijdkrachten. De verbondenheid van de Europese strijdkrachten in de NATO brengt mee dat wij moreel zouden moeten beschouwd worden als solidair verantwoordelijk indien zulke evolutie zich mocht voordoen. Daarom verzoeken de ondergetekenden de Belgische Regering dringend mede te delen aan de Regering van de Verenigde Staten dat alle hulp aan geweld, alle geweld of alle militaire interventie in Chili in strijd zou worden geacht met de fundamentele volkenrechtelijke beginselen, o.m. de eerbiediging van de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van de staten, zoals vastgelegd in het Charter van de Organisatie van Amerikaanse Staten waarvan de V.S. en Chili deel uitmaken.